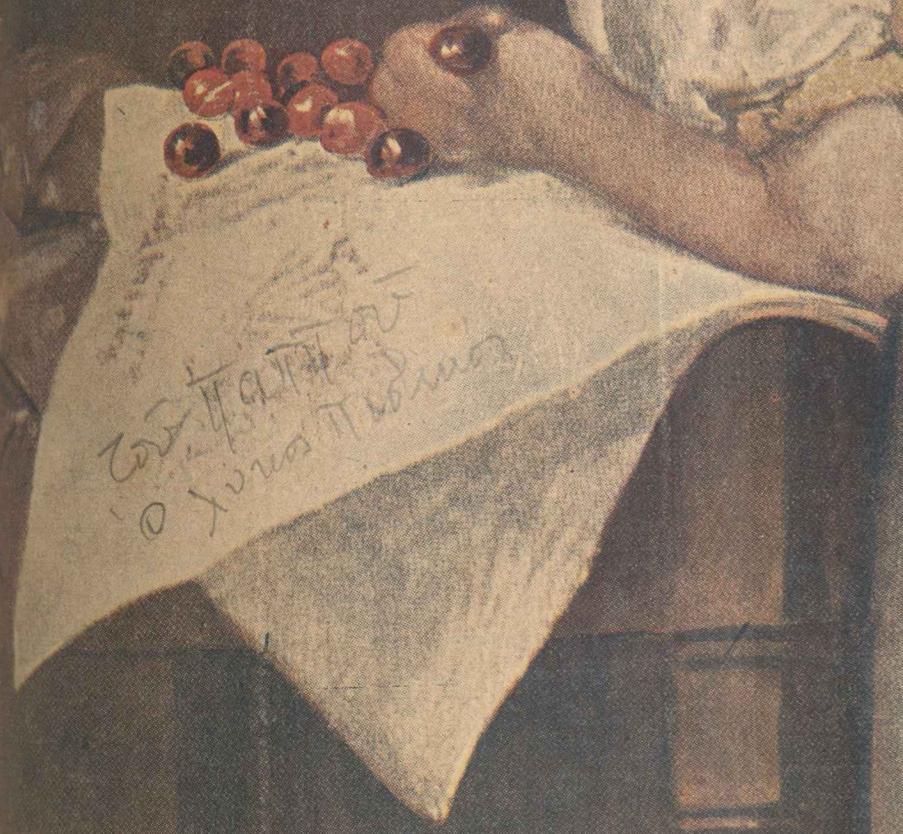
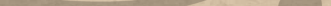

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8^{ον}

ΑΡ 403

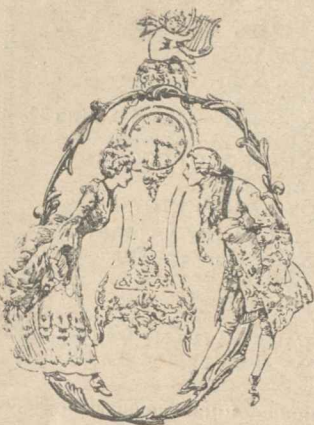

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΒΑΣΤ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ιπλότης Παρναγιάν σήκωσε άμέσως το κεφάλι του και είδε στη στέγη του γειτονικού σπιτιού, μέσα σ' έναν μικρό φεγγίτη, ένα άγνωστο πρόσωπο που τον εκύτταζε μ' ενδιαφέρον.

— Πού άραγε έχω άπαντήσει αυτό το πρόσωπο; ψιθύρισε ο Ιπλότης.

Ο άγνωστος αυτός ήταν γέρος, με κάτασπρα γένεια. Τό πρόσωπό του φάνετο ψυχική ευγένεια και καλωσύνη.

— Εδώρεστηθε, Ιπλότη, «ά ξαναμπήτε στο σπίτι, απ' το οποίο βγήκατε, είτε ο άγνωστος στον Παρναγιάν.

— Για ποιο λόγο, κύριε; ρώτησε ο Ιπλότης.

— Γιατί διατρέχετε τον κίνδυνο να σας ιδούν οι στρατιώτες και τότε πάντα δια χαμένα...

— Αλήθεια;

— Μάλιστα, φίλε μου. Πιστεύετε με πως ο δρόμος που διαλέξατε είναι επικίνδυνος. Τό σπίτι όπου είστε κλεισμένοι συγκοινωνεί με τό δικό μου με μία μικρή πόρτα. Είμαι πρόθυμος να σας την άνοιξω άμέσως. Μάλιστα λοιπόν μέσα, άσπρη μέση, να σας την άνοιξω άμέσως.

Ο Ιπλότης καταχαρούμενος έτοιμαζόταν να ευχαριστήσει τον γενναίο γέρο, αλλά ο άγνωστος είχε γίνει κούκας άφαντος.

— Πού πάω δει τάχα αυτή τη φουρογνωμία; σκέφτηκε και πάλι ο Παρναγιάν, ο οποίος γλώττωσε με ευκυνσία απ' το φεγγίτη και βρέθηκε ξανά στο ύπαιθρο, όπου βρισκόταν ο πατέρας του.

— Ε, τί σου συνέβη; τόν ρώτησε με άπορία ο Παρναγιάν.

Ο Ιπλότης κάθισε και του διηγήθηκε, με λίγα λόγια, τό ανέλπιστο κ' ευχάριστο γεγονός που του είχε τύχει.

Πατέρας και γιός άρχισαν τότε να παραμερίζουν από τον τοίχο που πίσω απ' αυτό ήταν κομμένη ή σπηλιόνη.

Από τήν οποία πραγματικά άνακάλυψαν σε λίγο. Συγχρόνως άκουσαν από πίσω της χτύπους. Ήταν ο γέρος που προσπαθούσε να την άνοιξη!

Σε λίγο ή πόρτα άνοιχτηκε και παρουσιάστηκε ο άγνωστος γέρος. Ήταν ύψηλού άντιστήματος και ντυμένος κομψά. Χαϊρέτης ευγενικά τους δύο Παρναγιάν και τους είπε:

— Κύριε Μπριζάρ και κύριε ντε Ροσέτ, καλώς όριστε!

Πατέρας και γιός στά λόγια αυτά κυτάχησαν κατάπληκτοι.

— Πώς; έφώναξε ο γέρος. Δεν άναγνωρίζετε τόν άνθρωπο που σώσατε στην όδω Άγιου Αντωνίου, μπρός στο φαρμακείο, μαζί με τή νέα κυρία;

Ο γέρος Παρναγιάν χτύπησε άμέσως τό μέτωπό του. Είχε θυμηθεί τό δυό ψευδώνυμα που χε δώσει στο γέρο και στη νέα φεύγοντας από τό σπίτι της δευτέρας.

— Α, ναι, μά την Άρτέμιδα! είπε. Τώρα σάς θυμίζω, κύριε...

— Είμαι ο Ράμος, είπε ο γέρος με άφέλεια. Ναι, ο Ράμος! Μόνον επιτρέψατέ μου να σας πω ότι ή άφεντιά μου δεν όνομάζομαι Μπριζάρ και ότι ποτέ δεν έχω μάλιστα λοχίας, όπως σάς είπα τότε. Έπίσης και ο Ιπλότης από δω δεν λέγεται ντε Ροσέτ...

Ο Ράμος χαμογέλασε.

— Σας είπα αυτά τό όνόματα, εξακολούθησε ο γηραιός τυχοδιώκτης, γιατί επιθυμούσα να μείνουμε άγνωστοι. Μάθετε λοιπόν ότι έγώ είμαι ο πατήρ ντε Παρναγιάν και ο κύριος από δω είναι ο γιός μου.

Οι δύο Παρναγιάν άκολούθησαν κατόπιν τόν γέροντα Ράμο, κατέβηκαν μαζί του μία σκάλα και βρέθηκαν μέσα σε μία τραπέζα, άκριτά καλ άπαλωμένη.

— Κύριοι, άρχισε να τους λέη τότε ο Ράμος, χτες σταμάτησα στον γειτονικό δρόμο για να ιδώ τό πέρας της βασιλικής πομπής. Πρώ πάντων ήβλεπα να ψυχολογώσω τί στάσι δά λάβαινε ο λαός κατά τήν επίσημη αυτή τελετή.

Οι δύο Παρναγιάν ύποκλήθηκαν. Ήταν φανερό πως ο γέρος έμε δισκόλια τήν καταλάβαιναν.

Ο Ράμος τό παρατήρησε αυτό και χαμογελώντας πονηρά είπε:

— Συγγνώμη, κύριοι, γιατί βγήκα ίσως από τό θέμα μου. Είδα παρόστην αϊτάτης μάρτυς του φοβερού σας αγώνος. Δυστυχώς δεν μπορούσα να κάνω τίποτε. Όταν όμως σάς είδα άργότερα να μπαί-

νετε στο γειτονικό σπίτι, όταν παρατήρησα τους φρουρούς να περνούν μπρός στην πόρτα, κατάλαβα ότι διατρέχετε μέγιστο κίνδυνο και ότι ίσως θά έπαισιόσετε να φύγετε. Τότε έτοιμασα κ' έγώ ένα σχέδιο σωτηρίας σας, θέλοντας να εξαγοράσω τήν ευγένεια που με εκύττατε άλλοτε.

Ο γέρος στάθηκε για μία στιγμή και κατόπιν εξακολούθησε:

— Τό σχέδιό μου είναι άρκετά όφαιο για ένα γέρο τυχοδιώκτη και μένα. Χτες δηλαδή πήγα άπευθείας στον ιδιοκτήτη αυτού τού σπιτιού και του είπα:

— Κύριε, θέλετε να μου νοικιάσετε αυτό τό σπίτι για δυό μέρες;

— Γιατί όχι; μου άπάντησε εκείνος.

— Πρόκειται να δεχτώ μερικούς φίλους μου που κατοικούν στη Μπλοά.

— Α! Έκαμε ο άγαθός ιδιοκτήτης. Χωρίς άλλο θάνα τίποτε έπρεπε να φιλοξενήσω σ' ένα εύπαρουσίαστο και καλοεπλωμένο σπίτι. Και για ένα τέτοιο σπίτι μου υπέδειξαν τό δικό σας...

Τό είπα δηλαδή έχοντρο ψέμμα, αλλά έπρόκειτο για τή σωτηρία σας.

— Είστε λαμπρός κύριος! φώναξε μ' ένθουσιασμό ο Παρναγιάν πατέρας.

— Για να μη σας τό πολυλογώ, συνέχισε ο γηραιός λόγιος, κατόρθωσα να νοικιάσω τό σπίτι, εγκαταστάθηκαν άμέσως έδω και τώρα βρισκόμα στες διαταγές σας...

— Φίλε μου, τόν είπε ο Παρναγιάν, επιτρέψατέ μου να σας πω τό χέρι και να σας συγχαρώ απ' τή μία μεριά για τό έξυπνο στρατήγημά σας, αλλά από πάντων για τήν ευγένειά και γενναία καρδιά σας...

Ο γηραιός λόγιος άπλωσε τό χέρι του στον τυχοδιώκτη και τόν είπε απλά:

— Τώρα δεν έχετε παρό να με άκολουθήσετε και να βγείτε από δω μέσα, με τό φρυκτώτερο τρύφο, δηλαδή από τήν πόρτα. Δεν θά σας ιδή κανένας...

— Κύριε, τόν άποκρίθηκε ο Ζάν Παρναγιάν, για τους λόγους που θά σας εξήγησα ο πατέρας μου, δεν μπορούμε να δραστηριοποιηθώμε απ' αυτή τή φυλακή. Εδώρεστηθε λοιπόν να με διηγήσετε ως τήν πόρτα, γιατί μόνος έγώ θά λείπω για λίγο, ενώ ο πατέρας μου θά σας δώσει στο μεταξύ τις σχετικές εξηγήσεις.

— Έλάτε, νε μου, είπε ο γηραιός λόγιος.

Ο Ιπλότης τόν άκολούθησε. Κατέβηκαν μπρός στην πόρτα. Τότε ο Ζάν ντε Παρναγιάν γύρισε πρός τόν γέρο Ράμο και τόν είπε:

— Σας ευχαριστώ, πατέρα μου!

Ο γέρος έσκιρτησε. Ο τίτλος τού πατέρα που τόν έδωσε ο νεαρός Ιπλότης και τό όφρος, με τό οποίο τόν μιλούσε, τόν έστηνισαν. Κ' απ' τό έθεώρησε ως τή μεγαλύτερη άμοιβή που μπορούσε να λάβη για τήν πράξη του.

Ο Ιπλότης βγήκε κατόπιν στο δρόμο, ο οποίος ήταν έντελώς έρημος, και διευδύνθηκε γρήγορα γυρίζοντας πρός τό μεγάλο Μοναστήρι. Όταν έφτασε εκεί, χτύπησε δυνατά τήν πόρτα. Τό ένοιξαν άμέσως και παρουσιάστηκε μπρός τόν πρώτος ο Πιτώ, γεμάτος χαρά γιατί ξανάβλεπε τόν κύριό του. Αλλά κ' ο θυροκόπος ύποκλήθηκε τόν Ιπλότη με όχι λιγότερες περιποιήσεις.

— Α, κύριε Ιπλότη, τόν είπε, να ξέρετε με πόση άντισημοσύνη σάς περιμένει ο κύριός μου.

— Υστερ' από λίγες στιγμές ο Παρναγιάν παρουσιάστηκε μπρός στον δούκα ντε Μοναστήρι.

— Καλώς ήλθε, φίλε μου! τόν είπε ο Φραγκίσκος σφιγγοντάς του τό χέρι. Σας περιμένα ντυπόμωνα για να φύγουμε μαζί.

— Να φύγουμε; επανέλαβε με άπορία ο Ιπλότης.

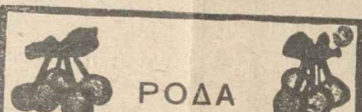
— Ναι, φίλε μου. Έχω λόγους να πιστεύω πως άδικα χάνουμε τόν καιρό μας και τόν κόπο μας έρευνώντας στο Παρίσι. Ή Άννα-έλλά κ' ή Λουίζα έχουν μεταφερθεί άσφαλώς στα προάστια.

— Κύριε, είμαι σίμφωνος να φύγουμε, άπάντησε ο Παρναγιάν, αλλά σάς θεωρώ παρακαλώ νάρηθε πρώτα μαζί μου μόνος και πεζός. Τό όφρος τόν ήσαν τόσο παρόδοξο, ώστε ο Φραγκίσκος ντε Μοναστήρι τόν ρώτησε άνησυχά:

— Παρναγιάν, για τό Θεό, τί μάθατε;

— Έλάτε, εξοχώτατε, μην άγοπορείτε. Άποκρίθηκε απλά ο Παρναγιάν.

Σε λίγες στιγμές ο Φραγκίσκος ντε Μοναστήρι και ο Ζάν Παρναγιάν έφτασαν στο μικρό δρόμο, όπου ήταν τό σπίτι τού Ράμου, γιός να τους άντιληφθή κανένας. Χτύπησαν τήν πόρτα και ο άγνωστός γέρος βγήκε να τους άνοιξη. Άνέβηκαν μαζί τή σκάλα κ' έφτασαν στην ευρύχωρη τραπέζα, όπου ο Ράμος είχε δεχτεί τούς δυό Παρναγιάν.

Χαρά και πού τή χαίρεστε, κύριοι τριανταφυλλέιοι!

Δεν πέφτει μία σταλαμπαττα δροσιάς που να μη μένη σά πέταλά σας τ' εσθιά και τ' άλλα και τ' άλλα.

Όμως ή μέρα πριν φανεί και πριν ξανάβρουν τ' άστρα, σιγά-σιγά άπογέρνεται σ' άγκαθερά κλωνάρια και γίνονται σας δά-

(κρυα)

τά πριν μαργαριτάρια.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Να φύγουμε; επανέλαβε με άπορία ο Ιπλότης.

Ναι, φίλε μου. Έχω λόγους να πιστεύω πως άδικα χάνουμε τόν καιρό μας και τόν κόπο μας έρευνώντας στο Παρίσι. Ή Άννα-έλλά κ' ή Λουίζα έχουν μεταφερθεί άσφαλώς στα προάστια.

Κύριε, είμαι σίμφωνος να φύγουμε, άπάντησε ο Παρναγιάν, αλλά σάς θεωρώ παρακαλώ νάρηθε πρώτα μαζί μου μόνος και πεζός.

Τό όφρος τόν ήσαν τόσο παρόδοξο, ώστε ο Φραγκίσκος ντε Μοναστήρι τόν ρώτησε άνησυχά:

— Παρναγιάν, για τό Θεό, τί μάθατε;

— Έλάτε, εξοχώτατε, μην άγοπορείτε. Άποκρίθηκε απλά ο Παρναγιάν.

Σε λίγες στιγμές ο Φραγκίσκος ντε Μοναστήρι και ο Ζάν Παρναγιάν έφτασαν στο μικρό δρόμο, όπου ήταν τό σπίτι τού Ράμου, γιός να τους άντιληφθή κανένας.

Χτύπησαν τήν πόρτα και ο άγνωστός γέρος βγήκε να τους άνοιξη. Άνέβηκαν μαζί τή σκάλα κ' έφτασαν στην ευρύχωρη τραπέζα, όπου ο Ράμος είχε δεχτεί τούς δυό Παρναγιάν.

(Ακολουθεί)

10 Δεκεμβρίου 1931

ΟΙ ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΜΑΣ ΉΡΘΕΣ

ΟΙ ΤΣΑΜΑΔΟΙ

Από τούς θαλασσομάχους της "Υδρας. Ο Άναστάσης Τσαμαδός και ή μάχη της Σφακτηρίας. Μία δραματική σκηνή στον α" Άρρη. Τό άπελπισμένο ναυπύλο. Ο θάνατος του καπετάν Άναστάση. Ο Μητρεμιάλης Τσαμαδός στη Συνέλευσι των "Υδραίων. Η τελευταία του θυσία. Η τραγωδία τού Λαζάρου Τσαμαδού, κτλ.

Ο Τσαμαδός είχε μία από τις ιστορικότερες Έλληνικές οικογένειες. Ένας από τούς πιο έπίσημους ήταν ο Άναστάσης Τσαμαδός, ή άποψή γεννήθηκε στην "Υδρα, στο 1772. Από μικρός μπήκε στη ναυαρχία και με τόν καιρό άπόκτησε ήμνη τομηνού και επάξιου θη-λασσοπόρου.

Όταν κηρύχθηκε ή Έπανάσταση, ο Άναστάσης Τσαμαδός, κατόρθωσε τό πιο του "Άρρη", τάχθηκε υπό τις διαταγές τού Ναυάρχου Άνδρ. Μασούλη, έλαβε μέρος σε πολλές ναυμαχίες και πρό-παρταν στις ναυμαχίες του 1824 και 1825, έναντιόν των Αιγυπτίων, για να παρεμποδίσουν τήν απόβασί τους στη Σάμο και στην Πελοπόννησο.

Εν τούτοις, ο Ίμπραήμ πασάς κατόρθωσε ν' αποδίδωσι τήν επαρχία τού στην Πελοπόννησο και τότε — στις 26 'Απριλίου 1825 — ήλκοι Έλληνες, με άρχηγούς τό Μανουκοδάτο, τό γέρο Ά-ναστασία, τό Σπάρτο Σαχίνη, τόν Δημήτριο Σαχτούρη, βγήκαν στο

πρώτο του, μαζί με λίγους φίλους.

Μαζί τους βγήκε, από τό πλοίο του, τόν "Άρρη, και ο Τσαμαδός με λίγα άλλα δια-κρίτα πλοία τού. Άμέσως όμως ο Τσαμαδός τούς έπέταξε με 34 πλοία, έπαινον απόβασι και τούς έπέταξε με τρού-μαχί κρη.

Η μάχη στάθηκε άγρια, φονική. Τρακό-μα πενήντα Έλληνες έπεσαν νεκροί και μαζί μ' αυτούς ο Άναγνωσταράς, ο Σαχίνης και ένας από τούς έπικρατεστέους φίλους, ο παρναγιός Πεδομυοντέζος κόμης Σαντόρος Σαντοράς, γενναία πολεμώντας με τό στα-λά στο χέρι. Διακόσιοι Έλληνες έπεσαν άγ-καίτοι στα χέρια των Αιγυπτίων και οι λοι-ποι, περίπου 500, κατόρθωσαν να ξεφύγουν στην άπέναντι στεριά, από τήν οποία τούς έ-παινε ένας στενωπός πορθμός.

Τότε συνέβη τό άκόλουθο δραματικό έπει-σόδιο:

Οι ναύτες τού "Άρρη" — όσοι δηλαδή ή-σαν μένει μέσα στο καράβι — βλέποντας ότι ο Σαχτούρης έπαυέτο από τούς έγθρους, κατόρθωσαν ότι ο καπετάνιος τούς ή είχε έμνεμη με τούς άλλους Έλληνες στην άπέναντι Πελοποννησιακή στεριά, ή είχε σκοτω-θεί. Όπως κ' άν είχε τό πράγμα, αυτοί έ-παινε να κάνουν άμέσως πανά, να γλυτώ-σουν τό καράβι, να μην τό σκλαβώσουν οι Α-ιγύπτιες...

Στό λιμάνι τού Ναυαρίνου βούξαν τό κα-ράβι, κ' ο Θάνατος ήθελε ζωές...

Ο Υδραίος ναύτης ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

Οι Υδραίοι ναύτες ανέβησαν τότε τό εικόνημα τού "Αη Νικόλα ούαν ή χορμή τις κοιτάζει...

"Υδρας. Είχε σκοτωθεί στο πλευρό τού 'Ιταλού φιλέλληνας.

Άλλος Τσαμαδός, ο Δημήτριος—Μιχαήλ (γι' αυτό οι "Υδραίοι τόν όνόμαζαν και Μητρεμιάλη) ήταν ένας από τούς γεροντότερους, αλλά και τούς πλουσιώτερους της "Υδρας. Αυτός έδωσε πολλά για τόν 'Ιερών Άγωνα, έπειδή όμως έπαθε και διάφορα έμπορικά άτυχή-ματα, έμεινε στο τέλος χωρίς μετοχή και μ' ένα μόνο καράβι.

Εν τούτοις, όλοι τόν ένομιζαν φιλόπυργο και ότι κρύβει τήν πε-ριουσία του για να μην ύποπτη θυσίες.

Όταν, κατά τό Μάρτη τού 1825 παρουσιάστηκε άνάγκη να ξεζι-νήση άμέσως ο Έλληνικός Στόλος έναντιόν τού Τουρκικού, μαζετή-καν οι ναυκοκράτοι της "Υδρας στο ιστορικό Μοναστήρι τού νησιού κ' άποφάσισαν να συνεισφέρουν και τά τελευταία τάληρά τους για τόν έφοδισμό τών πλοίων.

Ο Λάζαρος Κουντουριώτης έκανε τόν κατάλογο της συνεισφοράς και όποτε να πληρώση ο Μητρεμιάλης Τσα-μαδός τέσσερες χιλιάδες τάληρα. Άμα τέ-κονσε ο γέρος, σηκώθηκε και με συγκινημένη, αλλά σταθερή φωνή, είπε:

— Άδελφοί! τάληρα πειά δεν μου έμει-ναν, γιατί όλα είχα τό ξόδεψα. Έγώ έμιας άκόμη τή ζωή μου. Τή δίνω κ' αυτή: Θά μπω στο καράβι μου ναύτης!

Και μετά τά λόγια αυτά, ο γέρος-ναυτομάχης της "Υδρας φόρεσε τό φρέσι του και ξεκίνησε με τρεμάμενα πόδια από τά γεράματα — να κατεβή στο λιμάνι, να μεταβιβάσθι στο κα-ράβι του.

Ο γέρος-Τσαμαδός έζησε και μετά τήν ά-πελευθέρωσι της Ελλάδος, αλλά πέθανε πάμ-φθορος στις 31 'Οκτωβρίου 1835. Για να τόν θάσουν, οι συγγενείς του άναγκάστηκαν να βγάλουν δισκό. Έβάλαν σ' ένα πύθο δυό κε-ράσια σταρωτά, λίγο λιβάδι και γύριζαν τά μαγαζά τού νησιού, λέγοντας:

— Κάμπετε ένα ψυχικό, για να θάψουμε τό ανθρωπείο τόν καπετάν Μητρεμιάλη τόν Τσαμαδό!

Και όσοι είχαν τότε κατηγόρησει τόν Τσα-μαδό για φιλαργία, μετανοούσαν κ' έδιναν κάτι για να κηλ ή κηδεία τού άλλου άρχον-τα της "Υδρας, που είχε εφοδίζει 150 χιλιά-δες τάληρα για τήν "Ιδέα της άπελευθέρω-σεως!

Ο γιός τού Μητρεμιάλη, Λάζαρος Τσα-μαδός, ήθελε στας Άδωνας να ζήσει πε-ριπατώντας από τήν Κυνέθρονη. Έμεινε λίγους χρόνους πολλές πόλεις, παρακάλεσε, αλλά ματαιώσε. Όπως λέει ο Ποητής, «όταν είν' εύκολος ή θύρες

Κ' έσοι ο Λάζαρος Τσαμαδός, άπέλπισμένος, μην έχοντας ούτε πενήντα πειά, κατέβηκε πεζή στον Παιαδά, γιατί δεν είχε να πληρώ-ση ναύλο. Ένα "Υδραίον πλοίο τόν πήρε, τόν πήγε δωρεάν στο νη-σί, αλλά ο γιός τού γεγονότος προηγου έχε πάρε κατακάρα τις πε-ριουσιότητες που εδοξαίμην στην άφεντιά του. Και έδωσε ο θύος τέ-λος στη ζωή του... Η αυτοκτονία του έσυγκίνησε πολλούς. Ο "Όθαν και ή Αικαλία έξέφρασαν τή στενοχωρία τους. Και ή έφημερίδες τού 1836 έγραψαν παύλα για τήν τραγωδία αυτή...

Ο γιός τού Μητρεμιάλη, Λάζαρος Τσα-μαδός, ήθελε στας Άδωνας να ζήσει πε-ριπατώντας από τήν Κυνέθρονη. Έμεινε λίγους χρόνους πολλές πόλεις, παρακάλεσε, αλλά ματαιώσε. Όπως λέει ο Ποητής, «όταν είν' εύκολος ή θύρες

Κ' έσοι ο Λάζαρος Τσαμαδός, άπέλπισμένος, μην έχοντας ούτε πενήντα πειά, κατέβηκε πεζή στον Παιαδά, γιατί δεν είχε να πληρώ-ση ναύλο. Ένα "Υδραίον πλοίο τόν πήρε, τόν πήγε δωρεάν στο νη-σί, αλλά ο γιός τού γεγονότος προηγου έχε πάρε κατακάρα τις πε-ριουσιότητες που εδοξαίμην στην άφεντιά του. Και έδωσε ο θύος τέ-λος στη ζωή του... Η αυτοκτονία του έσυγκίνησε πολλούς. Ο "Όθαν και ή Αικαλία έξέφρασαν τή στενοχωρία τους. Και ή έφημερίδες τού 1836 έγραψαν παύλα για τήν τραγωδία αυτή...

Ο γιός τού Μητρεμιάλη, Λάζαρος Τσα-μαδός, ήθελε στας Άδωνας να ζήσει πε-ριπατώντας από τήν Κυνέθρονη. Έμεινε λίγους χρόνους πολλές πόλεις, παρακάλεσε, αλλά ματαιώσε. Όπως λέει ο Ποητής, «όταν είν' εύκολος ή θύρες

Κ' έσοι ο Λάζαρος Τσαμαδός, άπέλπισμένος, μην έχοντας ούτε πενήντα πειά, κατέβηκε πεζή στον Παιαδά, γιατί δεν είχε να πληρώ-ση ναύλο. Ένα "Υδραίον πλοίο τόν πήρε, τόν πήγε δωρεάν στο νη-σί, αλλά ο γιός τού γεγονότος προηγου έχε πάρε κατακάρα τις πε-ριουσιότητες που εδοξαίμην στην άφεντιά του. Και έδωσε ο θύος τέ-λος στη ζωή του... Η αυτοκτονία του έσυγκίνησε πολλούς. Ο "Όθαν και ή Αικαλία έξέφρασαν τή στενοχωρία τους. Και ή έφημερίδες τού 1836 έγραψαν παύλα για τήν τραγωδία αυτή...

Ο γιός τού Μητρεμιάλη, Λάζαρος Τσα-μαδός, ήθελε στας Άδωνας να ζήσει πε-ριπατώντας από τήν Κυνέθρονη. Έμεινε λίγους χρόνους πολλές πόλεις, παρακάλεσε, αλλά ματαιώσε. Όπως λέει ο Ποητής, «όταν είν' εύκολος ή θύρες

Κ' έσοι ο Λάζαρος Τσαμαδός, άπέλπισμένος, μην έχοντας ούτε πενήντα πειά, κατέβηκε πεζή στον Παιαδά, γιατί δεν είχε να πληρώ-ση ναύλο. Ένα "Υδραίον πλοίο τόν πήρε, τόν πήγε δωρεάν στο νη-σί, αλλά ο γιός τού γεγονότος προηγου έχε πάρε κατακάρα τις πε-ριουσιότητες που εδοξαίμην στην άφεντιά του. Και έδωσε ο θύος τέ-λος στη ζωή του... Η αυτοκτονία του έσυγκίνησε πολλούς. Ο "Όθαν και ή Αικαλία έξέφρασαν τή στενοχωρία τους. Και ή έφημερίδες τού 1836 έγραψ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΝΙΚΟΛΗΣ ΑΠΕΘΑΝΕ!...

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

— "Όπου φτωχός κι' ή μοίρα του! παραπονιόταν κάθε βράδυ κατά της τύχης του ο Νικολής ο Μαστραπός, γυρίζοντας κατακουρασμένος, γεμάτος χώματα κι' ιδρώτα από τους αγρούς και αποθέτοντας με βόγγο καταγής τα άπαστράπτοντα από τη δουλειά ξινάρια του. Σ' έβλεπαν τάφο θ' αναπαυόμουνε μεις!...

Γυρίζοντας κατακουρασμένος απ' τους αγρούς...

Φτωχός και φουκαράς ο Νικολής, μεροδοιού-μεροφάις στα χωράφια, έδουλενε, έδουλενε, εργαίει και προκοπή δεν έβλεπε. Τα λίγα μεροδοιούλα του τί να τα πρωτοκόμει! Τσίπουρο ξεκουραστικό να πει, κατόν για τα σκελέτια να φοιμάει, παντοφίλες να πάει της Νικολίνας της γυναίκας του, ή το σπιτιού εειδήματα ν' αγοράσει!

— Και τί δεν θέλει το σπίτι, μαρὲ παιδιά! Σε κάθε καρφί και μιά ανάγκη κρέμεται, σε κάθε τρύπα κι' ένα στόμα χασκει, πού θέλει βοήθεια!

Με τί να τα προφτάσει ο μαύρος άνθρωπος με δυο χέλια πώχει! Και σιδερένιος νάτανε, θά έβλεπε...

Παιδιά — σκολιά να πής — ο Νικολής δεν είχε. Τη Νικολίνα δουλειά κι' από τη δυστυχία. Αυτή του μάζεσε τα λαχανάκια που ζεστά κι' άμυγδαλόσπορα του έφερνε στην ξύλινη γαβιάδα κάθε βράδυ, αυτή κατέβαζε τα εσπανάκια για να του βράζει με ζαχαρούχα το κρασί, αυτή να τσιγκιζή τα χέρια της μέσα στο σπιτί και να γδέρνει τα δάχτυλά της από τις αγριοδοκιές και να στραβώνεται από τα ενυχτέρια.

Κάτι καλύτερα άργώσετες τ' άνοιξαν του Νικολή και κάτι εγνάντρετες πληγές, όπως ο ίδιος έλεγε: τα βερσεδιά. Χρωστούσε έδω κι' έχει ελκυσμάτα, αλλά κείνα που τον στενοχωρούσαν και δεν τον άφηναν να κοιμηθί, ήταν δσα χρωστούσε από λάδι και πετρέλαιο και κάτι άλλα τέτοια σε δυο 'Αρμένιδες που γύριζαν στο δρόμο!

Κι' οι δανειστές του αυτοί σε ήσυχία δεν τον άφηναν. Κάθε πρωί και κάθε βράδυ χτυπούσαν την πόρτα του και λέγαν της γυναίκας του:

— "Αι, μαλλάρα, θά μάς δώση ο Νικολής σου το εμπόριον του ή θά του πάρουμε στο δρόμο το σακάκι!...

— "Υπομονή!... "Υπομονή! τους άπαντούσε πάντα ή Νικολίνα.

Τα πράγματα εστένεψαν πολύ. 'Ο Νικολής δεν τολμούσε ούτ' έξω από το σπίτι του να βγί, ούτε στον κερνέ να πάη! Οι δανειστές τον εστενοχώρησαν και οι 'Αρμένιδες κάθε στιγμή την πόρτα του χτυπούσαν:

— Κυρά Νικολίνα! Τα ψέματά τελειώσανε πειά. "Αν αύριο δεν πάρουμε παράδες, θά γδύσουμε και σε κατόν το σπίτι...

Τα χρειάστηκε ο Νικολής. Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι. Έγυρσε και ξαναγύριζε στο κρεβάτι, σκεπτόμενος πώς θά βγί από τη στενοχωρία του αυτή. Βογγούσε και ιδρώσε όλη τη νύχτα. Κατά τα μεσάνυχτα — το κακό του μονάχο δεν έχεται — την πιάνουνε και τη Νικολίνα του τα δόντια της. Πονόδοντος φριχτός και άνυπόφορος...

Έκλαιγε, φρυσιόσε, τραβούσε τα μαλλιά της και τα μάγουλα, μιά ο πονόδοντος σαν μάγκανος της έσφιγγε και της σουβλούσε το κεφάλι. Έσπώνηζε όλη τη νύχτα ή φτωχική κι' έτσι στο πόδι ξενύχτησε ως την αύρι, που άρχισε να γαλακτώνη το σκοτάδι.

Όταν έφεξε καλά κι' ή κόπτεσε κι' ή γυναίκες εδγίχαν στην γειτονιά, φτάσανε κι' οι 'Αρμένιδες. Έχτυπησαν την πόρτα με θυμό, την ξαναχτύπησαν πού την έκείμανε να τρέξη και φώναξαν με άγρια φωνή:

— Κυρά Νικολίνα, άνοιξε γιατί θά σπάσουμε την πόρτα!

Μέσα ή Νικολίνα και ο Νικολής, ξακουμένοι σε μιά άκρη, τρομαγμένοι, άηχοι, ούτε μιλιά δεν βγά-ζουν. Ή πόρτα πάλι τραντάχτηκε, έσκούσε στους σκουριασμένους της άρμούς και τα εκλείθρα πύσανε από τον χτύπο.

— Νικολή μου, τί θά γίνουμε;... 'Ο Νικολής έγρύσε, την κτύπησε στα μάτια. Προσμένη, γρατσιονισμένη, άναμαλλάρια και έλεεινι, με κόκκινα από το κλάμμα τα μάτια και τα μάγουλά της καταβεγγεμένα

— "Υπομονή, υπομονή, τους έλεγε πάντα ή Νικολίνα.

— "Υπομονή, υπομονή, τους έλεγε πάντα ή Νικολίνα.

απ' τα δάκρυα.

Την είδε έτσι τρομαγμένη δίπλα του, τουλακισμένη και κλαίον-νη, σαν δυστύχημα μεγάλο να της ήθελε κατακέφαλα, και μιά ιδέα πού ήρθε άμέσως στο κεφάλι.

— Βρε γυναίκα, της λέει ο Νικολής, έτσι πώς είσαι, φαίνεται σου νύχλαιγες όλη τη νύχτα!... Δεν βγαίνεις στην πόρτα να τους πής πώς... λέθαινα άπόψε, μήπως σε λυπηθούν και φύγουν!...

— "Η Νικολίνα τον έκτύπησε στα μάτια. — Καλέ τί λές, κύρ-Νικολή! Κούφια ή ώρα πού τ' άκούω...

— Αυτό πού λέω, βρε γυναίκα! Πες τους πώς πέθανα, να φύγουν! "Αμα σε δούν στα μούτρα, θά πιστέψουνε πώς ν' έκλαιγες και με μοιρολογούσες όλη νύχτα...

Κι' έπεσε ίσιος στο κρεβάτι του κι' εσταύρωσε στο στήθος του τα χέρια!

— "Η Νικολίνα, κατακουρασμένη, ταλα-κωμένη και άξοδακωμένη, άνοιξε στω-ς 'Αρμένιδες την πόρτα.

— "Τ' είν' το κακό πού έπαθα, μορὲ παιδιά! Πέθανε ο Νικολής άπόψε!...

Οι 'Αρμένιδες έμειναν κατάκληκτοι από το άπρόοπτο άγγελμα:

— Μορὲ τί λές! — Πάει ο Νικολής! Δεν έχω ή ραφή Νικολάου πειά.

Την είδαν με τραβηγμένα τα μαλλιά, γρατσιονισμένη από πόνος καποτούς και με προσιμένα μάτια από τους θρήνους, την είδαν έτσι πού την έπίστεψαν.

— Ένας έγραψε το κεφάλι και είδε μέσα από την πόρτα κάτι λευκό και κάτι λευκανόμορφο άπάνω στο κρεβάτι. Έπαιζομένο. Λιτή ήσαν κι' άναστενάζοντας κι' απτα τρε έπαρηγόρησαν:

— Θεός σωχούσιν, τον καίμενο! Ζωή σε λόγια σου, κυρά Νικολίνα, και ο Θεός κανένα σόν κόσμο δεν άφνει...

— Και σάς χρωστούσε ο μαύρος και καυσούσε και κάτι βερσεδιά! πρὸςθεσε ή σίζυγος του Νικολή ξανα-τας σε λυγμούς και θρήνους.

— Χαλάλι του, βρε άδερφή, χαλάλι του, μί μισή τ' ξαναπαφίρεις πειά... Θεός σωχούσιν το φουκαρά κι' λές... Ζωή σε λόγια σου, κυρά Νικολίνα! Χαλάλι του και το μούτρο! Μπάρια! "Ανθρωποι είμαστε και μεις και ξέρουμε άπό φτώχεια. Χαλάλι του μακαριή να τον γίνουνε!...

Πέρασαν μήνες άρχετοί, πού ο Νικολής είχε πει ή σνάμσι... ως άπολ' ανών! Οι 'Αρμένιδες δεν ξαναπα-χαν από κεί, κι' αυτός ελευθέρη πήγαινε στη δουλειά του. Ξαναβγήκε το καρενέιο του, το τσίπουρο και άλλος εσ-στερηδες για λάδι και πετρέλαιο...

Μιά μέρα όμως πού γύριζε από το χωριό κατακουρα-νός και γεμάτος χώματα, και καθήμενος εστού Παπά τί βόρσις για να δροσιστή, να και βλέπει πίσω του τους 'Αρμένιδες πού εχόρτωναν καβάλλα από τα γύφια χωριά, όπου είχαν πάει για έμπορο!

Να φύγη του ήτανε άδύνατο, και να κρυφτή καρὲ δεν είχε πειά. Τι να κάνει το λοιπόν; Βουτάει, κρύβει το κεφάλι του στο νερό και έ-κανε πώς λούζεται για να μην τον δουνε.

Οι 'Αρμένιδες σαν κάτι να ύποψιάστησαν και σταμάτησαν τ' έ-λογα.

— Μορὲ, σαν το Νικολή δεν είν' αυτός; — Από πίσω έτσι μοιάζει!

— 'Ο Νικολής εινε όλοζώντανος! — Για βάστα να τον ιδούμε!

Έγκάρτησαν τ' άλογα, ήδην ότι θά τα ποτίσουν. 'Ο Νικολής, όσο αυτοί στεκόντουσαν εκεί, τόσο κι' αυτοί έκα-νε πώς νίβεται. Ή ώρα περνούσε και του Νικολή το λούσιμο δεν έπαιε...

Τέλος, είδε κι' άποσιδε κι' αυτός κι' άποφάσισε να τους ξεφύγη με πονη-ρία. Στραβώνει λοιπόν το στόμα του, κλει το ένα μάτι, κοιτάει και το χέ-ρι του και κοιτάεινόντας πολύ από το ένα πόδι, άγνώριστος τελείως, σακα-τεμένος κι' έλεεινός — σώματος κα-ταπόσαμα, θαρρείς — πέρασε νέος! ι-πό τους 'Αρμένιδες και τραβήξε να φύγη!

Αυτοί, βλέποντας πού κατασκατεμ-μένο σώμα πού έπέρασε, νόμισαν ότι άπατήθηκαν και τραβήσανε για να φύ-γουν!

— Καλέ, πού Νικολής! Αυτός θά εινε τώρα χού-φτα χώματα...

— Βρε άδερφα, οι πεθαμένοι ζωντανεύουν;... Και τραβήξαν το δρόμο τους γελώντας με το πό-θυμά των. 'Ο ένας όμως απ' αυτούς, σαν να μην πίστευε το στραβω-μένο το σώματος πού πέρασε από μπροστά των, και μόλις ο Νικολής άποχώρησε, τον πήρε από πίσω.

Έκείνος ετήγαινε το δρόμο του κυλός, κουτσός, τυφλός και στρα-βός, ένα δάστυμα, και μόλις έστρεψε σε άλλο μονοπάτι πού ήταν έβανος πώς δεν τον έβλεπαν, έπηρε πάλι την αργιότητα και την ύ-για του.

Ξεκαθισμένος στα γέλια, ο 'Αρμένης τον εφώνασε:

— Βρε Νικολή, βρέ! Τι νέα από τον κάτω κόσμο;... Γυρίζε ο Νικολής και τί να δι! "Αμέσως στραβώνει πάλι το στόμα του, γυρίζει σαν κυλός το χέρι κι' άρχίζει να κουτσίειν...

— 'Ο 'Αρμένης είχε ξεραθεί από τα γέλια κι' είχε πέσει καταγής. — Βρε ξεκουτσόσου, Νικολή, και χαλάλι σου τα βερσεδιά!...

Αυτοί, βλέποντας πού κατασκατεμ-μένο σώμα πού έπέρασε, νόμισαν ότι άπατήθηκαν και τραβήσανε για να φύ-γουν!

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

Τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι...

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

ΤΟ ΔΡΑΜΑ

ΟΛΙΣ ή Φλώρα γύρισε κι' αντίκρυσε το Βρα-νά, το πρόσωπό της άγρίεψε. Τινάχτηκε δρόη και τού φώναξε:

— Δεν μου λές; "Εχεις κανένα ένταλμα έναν-αίν μου; Είσαι άστυνομικός; Είσαι ο άντρας μου, ο πατέρας μου, ο άδελφός μου; Γόττε γιατί με κληγάς έτσι, πού να πάω ο δάβολος!...

Τι θές από μένα; — 'Ο Βρανάς πάγωσε. Δεν περίμενε ποτέ μιά τέτοια ύποδοχή.

— Φλώρα! ηθεύρισε συγχαρημένα. — "Αφρὲ με ήσυχη. Μή ν' ένοχλείς, ακόμα δεν άνοιξα τα μάτια μου. Γιατί μπαινεις στο σπιτί μου σαν κλέφτης; Ούφ, άδερφέ!...

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Είπε τα λόγια αυτά και ξανακάθισε στη θέ-σι της, γυρίζοντας τον τις πλάτες.

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

Χρωστούσε οι δυο 'Αρμένιδες πού γύριζαν στο δρόμο...

ούτε μιά φορά... Ή σκέψη αυτή τον γέμιζε παράπονο... Δάγκανε τα χείλη του για να μη δακρύσει.

Στέλτα κι' άδιάφορη, ή Φλώρα, σαν να ήταν όλομώναχη μέσα στην καμια, έτοιμαζότανε για την ερωτική της έκστρατεια.

Πουδράρισε άφθονα το λαμό της, τα χέρια της, τις γυνές πλά-τες της...

Πηρε κατόπιν ένα μπουκαλάκι με άρωμα και το άδεασε ολόκληρο σκεδόν άπάνω της.

Το Βρανά τον έκαιγε ή περιέργεια κι' ή ζήλεια συγχρόνως. Γιατί αυτές ή έτοιμασίες; Πού θά πήγαινε ή Φλώρα;

Τέλος δεν κρατήθηκε και τη ρώτησε δελιά:

— Θά βγής έξω, Φλώρα; — "Η θεατρίνα γύρισε και τον κτύπησε ξαφνιασμένη.

— Μα, έδω είσαι άκόμα! Νόμιζα πώς έφυγες. — Και τού γύρισε πάλι τις πλάτες.

Τα περιφρονητικά της αυτά λόγια, το πρόστυχο φέρσιμό της, ο πόνος κι' ή ζήλεια, έκαμαν το Βρανά να χάσει την ψυχραιμία του. Ή δην του είχε χλωμάσει, το βλέμμα του θόλωσε.

Σημάθηκε έπάνω, πλήρωσε τη Φλώρα και της έπρε μέσα απ' τα σφιγμένα του δόντια:

— Ποτέ δεν σε φανταζόμουνα τόσο άχάριστη! Είσαι άχάριστη! — "Η Φλώρα γύρισε άπότομα και τού φώναξε γεμάτη θυμό:

— Ξεκουμπίσου από δω!... Φεύγ' άμέσως απ' το σπίτι μου... Τράβα στο διάβολο!... Φεύγα, σκέ λώ...

Μα ο Βρανάς ούτε κινήθηκε από τη θέση του. Δεν έβλεπε πειά μπροστά του. Μέσα του κοχλάζε ή δαγή, το πάθος, ή λύσσα του περιφρονημένου έρωτα.

— Ξεκουμπίσου, λοιπόν! τού ξαναφώναζε ή Φλώρα, κόκκινη απ' το θυμό της. Γαργέμισου από δω!... Τσι-κίσου, βλάκα!...

— "Ο Βρανάς δεν ήξερε πειά πού βρισκότανε. Τα λόγια της Φλώρας τον χτυπούσαν άγρια, ά-λύπητα, τουχτερά σαν καμουτσικιές, του ανέβαιναν το αίμα στο κεφάλι, το έκαναν να βράζει.

Θέλησε να τί κأتي, μιά δεν μπόρεσε. Τα δόντια του ήσαν σφιγμένα τόσο, πού δεν μπό-ρεσε να τ' άνοίξη.

— Μά φύγε λοιπόν, ξεφώνισσε πάλι άγρια ή θεα-τρίνα και τον έσπρωξε.

Το σπρώξιμο αυτό ήταν δυνατό και άπότομο. — "Ο Βρανάς έπεσε πάνω σε μιά καρέκλα. Μά ση-κόθηκε άμέσως έπάνω, τα μάτια του πετούσαν σπί-θες, έπρεπε σαν το βοτρίλο. Πήδησε κοντά στη θεα-τρίνα και της έπρε μιά λέξη. Βαρδιά, μιά βροχή πό-συχνη, μιά βροχή, μέσα στην όποια είχε κλείσει όλη του τη λύσσα, έλω του το θυμό, όλη του τη ζήλεια και τ' έπειμα.

Φρενασμένη από δαγή ή Φλώρα, σπρώξε το χέρι της και τούδωσε ένα δυνατό μπάτο.

— Νά!... Βλάκα!... Ρελέ!... Κορόδο!... — "Από το στόμα της έδρασαν πειά ποταμί ή βρ-σιές. Βράιες ρυδίες, του δάκρυου, της ταβέρας, θρόσις πού θάμναν και τις πέτρες να κοκκινίσουν, αν είχαν αυτά κι' άσθησι.

Μην ξερόντας τί κάνει πειά ο Βρανάς, πειλός, άπελπισμένος, βίβλια πληγωμένος στο κεφάλι και στον έρωτά του, οχτήρι έπαισε στη θεατρίνα κι' άρ-χισε να τη χτυ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΑΤΑΙΑ προσπαθούσα να ησυχάσει τη δύστυχη κόρη μου. 'Η Αρλέττα έτρεμε σύγκοιμη... Γύρισε τα μάτια της σ' όλες τις γωνίες της κάμους, κίτταξε παντού κι ύστερα άρπαξε το χέρι μου και το έσφιξε δυνατά.

— Πατέρα μου, φοβάμαι!... φώναξε με λαχόρα.

— 'Ησυχασε, παιδί μου!... Τι φοβάσαι; Μήπως δεν είμαστε έμεις εδώ; 'Ησυχασε... Δεν είναι τίποτα... 'Επεςες ότι το κρεβάτι σου και η γυμναστήριο λίγο στο χέρι σου... Κάποιο κωστό όνειρο θάδες βέβαια...

— Όχι, πατέρα, όχι, δεν ήταν όνειρο. Προσποθήκα κάπως δεν καταλάβαινα τα λόγια της, πως δεν υποκαθόμιον τι είχε συμβεί και της είπα:

— Τι έλες να πής, κόρη μου; Τι σου συνέβη;

— 'Ηρθ' 'Εκείνος, πατέρα!...

— Ποιός, παιδί μου;

— 'Εκείνος... 'Εκείνος!... Δεν τον μαντεύεις; Είχε ξανάρθει κι' άλλοτε... Πάνε ήμερες από τη νύχτα εκείνη... Ουάισα, πατέρα;...

— 'Ησυχασε, κόρη μου!... Φώναζε τότε και γάργαρε, αφιόνοντας στο προσκέφαλό μου ένα τριαντάφυλλο... Ναι, πατέρα, τα ξέρω όλα πια, τα μαντεύω όλα... Είπ' ο Βρυκόλακας, που ζει πίσω απ' τα βουνά, σ' έναν πύργο ερημωμένο... Αύτος... αυτός ήρθε κι' αλόνε...

Καταλαβαίνεις τώρα, πατέρα; Κούνησε το κεφάλι μου, χωρίς να μιλήσω.

Κι' η κόρη μου συνέχισε:

— Δεν είχα όνειρο άποψη. Γι' αυτό άνοιξα ένα βιβλίο να διαβάσω, ένα νυχτοπούλι να σκούζω... Δεν έδοσα καμιά προσοχή. Σέ λίγο το πουλί ήρθε και χτύπησε με τη φτερούγα του τις γυμναστές. Φαντάστηκα τότε πως θα ξεφύγετε από κάποιον φως και γι' αυτό το γιγνίσκο έβω απ' το παράθυρο μου.

Καμώλωσα το φως κι' έβλεπα τα μάτια μου, κρατώντας το βιβλίο στα χέρια μου. Το νυχτοπούλι δεν άκουγότανε πια. 'Αρχισα να νυστάζω... Τη στιγμή άκουσες αυτό το έντονο στο πρόσωπό μου με 'εσθητική πνοή, σαν κάποιος να σκόνιζε από πάνω μου... Τινάχτηκα άμέσως επάνω τρομαγμένη και κίτταξα γύρω μου. Δεν είδα τίποτα. Άπολύτως τίποτα. Αυτό με 'ησυχάσε. 'Αφ'ησα το βιβλίο πάνω στο τραπέζι και ξαναπλάγιασα, χωρίς όμως να οδύσω το φως. 'Ημουν βέβαιη πως είχα γελαστεί κι' ετοιμαζόμουν να κοιμηθώ, όταν αισθάνθηκα πάλι μια παράδοξη, μια ανεξήγητη άνησυχία. Δεν μπορώ να σάς εξηγήσω, πατέρα, τα συναισθήματα που νιώθω τις στιγμές αυτές. Νόμιζα πως κάποιος βρισκόταν μέσα στο δωμάτιο. Δεν άκουγα τον καρδιακό θόρυβο κι' όμως η καρδιά μου σφιγγότανε από το φόβο. Τέλος άνοιξα σε μια στιγμή τα μάτια μου, γιά να βεβαιωθώ άπολύτως πως το δωμάτιό μου ήταν έντελως έρημο. 'Ο φόβος μου όμως τότε μεγάλωσε κι' άρχισα να τρέμω. Είδα ότι το φως ήταν ουσιαστικό: Πουός το είχε οδύσει; Είχε οδύσει μονάχο του, έτσι που το είχα χαμηλώσει; Μή το μόνον να κουνιθώ από τη θέσι μου, άρουγροάστηκα επί μερικά δευτερόλεπτα, μα δεν άκουσα τίποτα. 'Απλώσα τότε το χέρι μου, άναγα ένα σπύργο και κίτταξα γρήγορα-γρήγορα όλόγυρα στο δωμάτιο. Δεν είδα τίποτα. Κάησυχη πιά ξαναπλάγιασα, άπορροισμένη να κοιμηθώ. Δεν πρόφτασα όμως να κλείσω τα μάτια μου και ξανάνοιξα στο πρόσωπό μου την ίδια θερμή πνοή, την πνοή ενός νεκρού, ενός νεκρού που σέρνεται μαζί του όλη τη σαυλία των τάφων!...

(Από το 'Ημερολόγιο της Μίνας 'Αρκερ).

ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΑΓΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΑΣ. — 'Εκνευρισμένοι και συγκινημένοι βαθιά, διακόνουμε το διάβασμα του δραματικού 'Ημερολογίου του ίδιου της έπαύσεως.

— Φτάνει! έλεο ο 'Ιωνάθαν κλείνοντας το χειρόγραφο κι' ένα σαιόνοντας βαθιά, σαν να καίονταν μεγάλο βάρος στο στήθος του.

— Φτάνει, ψιθύρισα κι' εγώ.

— 'Η ώρα άλλωστε ήταν περασμένη.

Δύο τεράστια χέρια άπλώνονται πίσω μου γιά να μ' άρπάζουν!...

— 'Από το 'Ημερολόγιο της Μίνας 'Αρκερ.

ΕΝΩ ΕΚΑΝΑ ΤΙΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΑΥΤΕΣ, ΑΚΟΥΣΑ ΤΟΝ ΠΙΣΤΟ ΝΑ ΜΟΥΓΥΦΩΝΕ. ΤΟ ΣΥΝΗΨΙΖΟΝ ΑΥΤΟ ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΔΥΝΑ ΚΟΜΜΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΨΩΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ. ΜΑ ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΕΙΧΕ ΣΗΚΩΘΕΙ ΤΩΡΑ ΕΠΙΝΑ ΚΑΙ ΣΗΚΩΘΗΚΕ ΣΤΟ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΑΝΗΣΥΧΟ. ΣΗΚΩΘΗΚΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΑΙΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑ. 'Ο ΠΙΣΤΟΣ ΕΙΧΕ ΤΗ ΜΟΥΡΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΩΠΟΡΤΑΣ, ΣΤΗ ΧΑΡΑΚΑΔΑ, ΚΑΙ ΔΟΜΕΥΟΝΤΑΙ. ΠΗΓΑ ΚΟΝΤΑ ΤΟΝ ΚΡΑΤΟΝΤΑΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΟΥ ΤΟ ΔΕΛΟ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΑΙΔΕΡΑ. ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΣΗΚΩΣΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ, ΜΕ ΚΙΤΤΑΞΕ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΓΑΥΓΙΣΕ...

Τι να έσημαινε άραγε το γαύγισμά του αυτό;... Τι νάθελε να μου μνησθή;...

— 'Η άπορία μου δεν κράτησε πολύ. Είδα έξω από το πόμολο της πόρτας να σφιγγόγυρην, σαν να προσπαθούσε κάποιος απ' έξω ν' άνοιξη.

— 'Ο Πιστός άρχισε να γαυγίζει άγρια.

— Ένας δυνατός τρύμος συγκλόνισε το σόμα μου.

— Ποιός ήτανε;...

— 'Ο 'Ιωνάθαν, άκούγοντας τα γαυγίσματα του σκύλου έξυπνης, άδισε έπάνω κι' έτρεξε στο διάδρομο.

(Ακολουθεί)

Γυρίσαμε στο καθίστα και βρήκαμε τα κορίτσια να κοιμούνται. 'Ο Πιστός άγρυπνούσε κοντά τους.

— Πρέπει να λάβουμε τα μέτρα μας γιά τη νύχτα, που έλεο ο 'Ιωνάθαν. Δεν άμφιβάλλω πια... 'Η ο Δράκοντας μας έξυπνήθηκε άρ άκοσι χρόνων και ζει άκόμα, ή κάποιον άλλο τέρας, όμοιο ν' αυτόν και χειρότερο, φώλιασε στον πύργο του...

— Ναι, 'Ιωνάθαν. Κι' εγώ αυτό πιστεύω άκατάστατος. 'Α, θέ μου, Θεέ μου, άς έλθει το γρηγορότερο ο καθιγητής βάν 'Ελισα...

— Ναι, μόνον αυτός μ' άς σώσει. Ψιθύρισε ο 'Ιωνάθαν, κούνητας θλιβερά το κεφάλι του.

— Όπως έγραφα και παραπάνω, έγκριστοαθήκαμε στο πλάτω του κήπου της 'Επαύσεως. Άποφασίσαμε να περάσουμε τη νύχτα στην πιο μεγάλη του κάμαρη, όπου υπάρχει και τζάκι. Τα κορίτσια θα κοιμηθούν στο μεγάλο ντιβάνι. 'Εγώ σ' έναν καναπέ. 'Ο 'Ιωνάθαν θα φρουρήσει ως τα μεσάνυχτα. Θα πείση να κοιμηθώ ύστερα και θα σ' άκούω να φρουρήσω εγώ ως τη χαλαρή.

— 'Ετσι θα είμαστε όλοι συγκεντρωμένοι στο ίδιο μέρος.

Τον Πιστό δεν θα τον αφήσουμε έξω. Θα τον κλείσουμε στην άσοδο του περπατήρου, όπου δεν θα διατρέχει κανένα κίνδυνο κι' άς πον θα πάρη μωροδιά, άπορροήποτε κι' άν πληρώσει απ' έξω.

Στις πόρτες και στα παράθυρα τοποθετήσαμε άνησυχία σπύργους και φύλλα πορτοφύ. Τα όπλα μας είνε γεμάτα.

Κάναμε άκόμα και κάτι το έξωφρενικό, μα και πολύ φρόνα. Μτάσαμε σ' ένα κωματάρι του περπατήρου το άλόγο μας, σπώνοντας κάτω άρρονο άλγος... 'Ετσι είμαστε σε σχετική άσφάλεια... Οί οβη τάχα ο Βρυκόλακας;

Γιά την ταφή του ίδιου κτήπου της έπαύσεως και των άλλων πωρτων της αλής, θα φροντίσουμε αύριο...

(Από το 'Ημερολόγιο της Μίνας 'Αρκερ).

ΤΗ ΝΥΧΤΑ (Συνέχεια). — 'Η ώρα είνε έντετα... 'Εξω φ' σάει δυνατός άνεμος. Οί λίκνοι και τα τσακάλια οδύρουν... Μι τίποτε το ένταστο δεν συνέβη ως τη στιγμή αυτή.

Δειντήσαμε ήσυχα-ήσυχα, άμέσως μόλις βράδυσε κι' άπαρτίσαμε με πόρτες και παράθυρα.

— 'Ο 'Ιωνάθαν κοιμήται βαθιά, έξαναπλημένος από την κοίταση...

— Τα κορίτσια έπιασαν...

— 'Ο Πιστός δεν φαίνεται άνησυχός...

Πήρα ένα βιβλίο να διαβάσω γιά να περάσω ή ώρα, μα δεν το κατάφερα. Όπως άλλοτε στην 'Αγγλία, την έποχη που είχα ήρθε εκεί ο Δράκοντας, σκόνη στις σελίδες του βιβλίου και ναυάρη πως δυο τεράστια χέρια άρπάζουνται πίσω μου γιά να μ' άρπάζουν!...

— 'Αφ'ησα το βιβλίο πάνω σ' ένα τραπέζι, πλησίασα πιο κοντά στο τζάκι κι' έρριξα άρρονο ξύλο στη φροτιά.

— 'Εδω πάνω το κήρο είνε τοσο χτερό, διαπεραστικό τις νύχτες του καλοκαιριού.

— Σάπλωσα κατόπιν στην ποίηση και β'υθίστηκα σε σκέψεις. Σκεφτόμουν τους άγαπημένους μας φίλους στο Λονδίνο. Ότε θα φαντάζονταν κόν τη θέσι στην όποια βρισκόμαστε. Ότε και οι μάλλον ποτέ τις τραγικές μας περιπέτειες, άν αφήσουμε τα κώκαλά μας σ' άγρια κι' έρημικά αυτά μέρη.

— Ένώ έκανα τις σκέψεις αυτές, άκουσα τον Πιστό να μουγυφώνε. Τό συνηΨίζον αυτό τα σκυλιά όταν κοιμούνται και δεν έδωσα σημεσία στην άρχή. Μα τότε σκυλί είχε σηκωθεί τώρα επάνω και σφιγγόγυρην στο διάδρομο άνησυχό. Σηκώθηκα και πλησίασα στην πόρτα. 'Ο Πιστός είχε τη μούρη του στη βάσι της έξωπορτας, στη χαρακίδα, και δομειύοντα. Πήγα κοντά τον κρατώντας στα χέρια μου το δέλο μου και τον χαιδεύα. Τό σκυλί σήκωσε το κεφάλι του, με κίτταξε στα μάτια και γαυγίσε...

— Τι να έσημαινε άραγε το γαύγισμά του αυτό;... Τι νάθελε να μου μνησθή;...

— 'Η άπορία μου δεν κράτησε πολύ. Είδα έξω από το πόμολο της πόρτας να σφιγγόγυρην, σαν να προσπαθούσε κάποιος απ' έξω ν' άνοιξη.

— 'Ο Πιστός άρχισε να γαυγίζει άγρια.

— Ένας δυνατός τρύμος συγκλόνισε το σόμα μου.

— Ποιός ήτανε;...

— 'Ο 'Ιωνάθαν, άκούγοντας τα γαυγίσματα του σκύλου έξυπνης, άδισε έπάνω κι' έτρεξε στο διάδρομο.

(Ακολουθεί)

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΕΡΡΙΚΟΣ, 30 ετών.

ΜΑΡΘΑ, 25 ετών.

(Σ' ένα περιβόλι. 'Ο 'Ερρίκος και ή Μάρθα καθόνται σ' έναν πάγκο, κάτω από τα δέντρα, και κουβεντιάζουν).

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μάρθα... σου άκούω ότι είνε άδύνατον αύτό που μου ζητάς. Δεν θα μπορούσα να ζήσω χωρίς έσένα. Μάρθα, πείστες με...

ΜΑΡΘΑ. — 'Αφ'ησε τους ώμους. Έρρίκο, και πρό πάντων μη λές έπαιρολές.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Δεν πιστεύεις, λοιπόν, ότι σ' αγαπώ, Μάρθα;

ΜΑΡΘΑ. — Ναι, το πιστεύω. Μα πρέπει να είσαι και λογικός.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Λογικός; Πώς είνε δυνατόν να είμαι λογικός, άφ'ος σ' αγαπώ τρελλά;

ΜΑΡΘΑ. — Δεν πρέπει να μ' αγαπάς τρελλά. Κι' έξέ άλλον πρότι να ύπακούσεις στους γονείς σου. Δεν πρέπει να παντρευτής έμένα, αλλά τη δεσποινίδα Ντερεβέν, αφού αυτή είνε της έξλογής των.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Άδύνατον!...

ΜΑΡΘΑ. — Οί γονείς σου έχουν δικαιο, 'Ερρίκο. 'Η δεσποινίδα Ντερεβέν είνε μια θαυμάσια κόρη, ή όποια θα σε κάνει πολύ εύτυχο.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Είνε όμοια, πλουσία...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μην το λές αυτό. Μάρθα. Ξέρεις ότι δεν αγαπώ παρά μόνον έσένα.

ΜΑΡΘΑ. — Με τη δεσποινίδα Ντερεβέν θα ζήσης πολύ ώρα. 'Εκείνη είνε κομική και πάντα εύθυμη, πάντα χαρούμενη. Ένώ εγώ, καθώς είχα πολλά βάσανα στη ζωή μου, κι' έμεινα από μικρή όρφανη, είμαι μάλλον μελαγχολική και δεν αγαπώ πολύ τον κόσμο. 'Εσένα σου χρειάζεται μια γυναίκα που κοινωνική, έφάρσον μάλιστα σκέπτεσαι να παντρευτής.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Είμαι πρόθυμος να θυσιάσω τα πάντα γιά σένα.

ΜΑΡΘΑ. — Άν ήρθα κάποιος φίλος σου, να ζήσω μαζί σου, ή άνησυχία σου, ή άπομνη, όπως σου άρέσει...

ΜΑΡΘΑ. — Α, δεν θα ήθελα ποτέ να άνασας το μέλλον σου γιά μένα... Σκέψου. 'Ερρίκο, ή δεσποινίδα Ντερεβέν έχει πολλούς λογικούς συγγενείς. Με τη δική τους προστασία θα γίνης γρήγορα βουλευτής, ύπουργός...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Δεν θέλω να γίνω τίποτα άλλο, παρά ο άγαπημένος σου σύζυγος...

ΜΑΡΘΑ. — Α, είσαι πάντα ο άγαπημένος μου, αλλά δεν θα γίνης ποτέ σύζυγός μου.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μάρθα, σ' αγαπώ. Δεν είνε δυνατόν να πάρω άλλη...

ΜΑΡΘΑ. — 'Αργότερα θα ξεράσεις έμένα κι' ο' αγαπής της άλλης.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Ποτέ, ποτέ!... Μάρθα, γιατί μιλάς έτσι, ενώ ξέρεις πόσο βαθιά σ' άγαπώ;

ΜΑΡΘΑ. — Και ή πιο μεγάλη άγάπη πεθαίνει με τον καιρό...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Έσύ, έσύ, Μάρθα, μιλάς έτσι;

ΜΑΡΘΑ. — Ναι, εγώ, φίλε μου, ή μάλλον μιλάς ή λογική με τα χέρια μου, όπως μιλάς και με τα χέρια των γονέων σου. Όλα όσα σου λένε οί γονείς σου, τα μαντεύω και τα πιστεύω. 'Ηταν τρελλά αύτό που κάναμε ν' άρροβονιστούμε κρυφά, με τόσο έπιπολαότητα. Χωρίς να το καταλάβαινε κι' έμεις πως, μεθύσαμε από τη μουσική, κι' από το χορό εκείνο το βράδυ κι' άρροβονιστήκαμε άνοτικά. 'Η μουσική, ο χορός, τ' άρώματα, τα φώτα, όί, αυτά μας είχαγ έστρελλάνει και πιστεύουμε γιά μια στιγμή ότι το όνειρο μπορεί να γίνη πραγματικότητα... 'Επειτα από λίγες μέρες όμως είδαμε καλά ότι δεν πρέπει να πιστεύουμε στα όνειρα που πλάθουμε σε μια στιγμή μέθης και γοητείας...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Τού κάκου προσπαθείς να με πείσεις ότι δεν κάναμε καλά... Δεν θα σε πιστέψω ποτέ...

ΜΑΡΘΑ. — Λέο, δ,τι σκέφτομαι.

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Και κρύβεις δ,τι αισθάνεσαι... 'Οχι, όχι!... Δεν λές την άλήθεια, Μάρθα... Δεν έπαφες να μ' αγαπάς καθόλου... λές την άποψη, όσο σ' αγαπώ κι' εγώ. Το μαντεύω, το νοιώθω από Μ' αγαπάς τόσο, όσο σ' αγαπώ κι' εγώ. Το μαντεύω, το νοιώθω από τη φωνή σου που τρέμει... Ναι, προσπαθείς να πής ψέμματα και στον ίδιο τον έαυτό σου... 'Ακουσε, Μάρθα... Σου το λέω άκόμη μια φορά: 'Απ' όπου και άν προέρχονται τα έμπόδια γιά την ένωσή μας, θα τα νικήσω. Και άν άκόμη προέρχονται κι' από τους ίδιους μου γονείς, Τό μόνο που μ' ένδιαφέρει είνε ή δική σου άγάπη... Κι' επειδή είμαι βέβαιος ότι μ' αγαπάς, θα σε κάνω γυναίκα μου...

ΜΑΡΘΑ. — 'Οχι, 'Ερρίκο...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Νά, αυτό είνε το μόνο, το μεγάλο έμπόδιο στην εύτυχία μου, ή δική σου άνησυχία. 'Αλλά δεν είσαι ελκυστική όταν μου

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΕ ΔΡΕΥΕΤΟΝ

Η ΠΙΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

νέτριος δικηγόρος γιά όλη σου τη ζωή, ένώ, άν άρσεις τη δεσποινίδα Ντερεβέν, θα ίκανοποιήσης κάθε σου φιλοδοξία... 'Ε, λοιπόν, ναι, σ' αγαπώ, αλλά γιάτί σ' αγαπώ άκριβώς, δεν θέλω να γίνω εγώ ατία να θυσιάσης όλη σου τη ζωή...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μάρθα...

ΜΑΡΘΑ. — Έρρίκο, ή άλήθεια είνε πικρή... Δεν έχεις περνούσει και είμαι φτωχή. Παίροντας έμένα, καταδικάζεσαι να μείνεις ένας φτωχός...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μάρθα...

ΜΑΡΘΑ. — Μη μου λές τίποτα... Μη διαμαρτύρεσαι... 'Ετσι είνε ή ζωή. Κι' έπειτα, σε ξέρω καλά. Είσαι πολύ φιλόδοξος και βάθος. Όταν θα σου περάση ή πρώτη έρωτική μέση, θα με ίδης έξω φρα άμπερος σου σαν ένα έμπόδιο...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Ποτέ...

ΜΑΡΘΑ. — Ναι, 'Ερρίκο. Καί άν δεν μου το πεις ποτέ, εγώ θα το αισθάνομαι. Θα μου είνε δέ πολύ όδυνηρό το ότι θα το αισθάνομαι έστω κι' εγώ μόνη. Σ' αγαπώ, 'Ερρίκο, τόσο πολύ, ώστε δεν θέλω ναρβώ ή μέρα που θα μ' αγαπάς λιγότερο από τώρα, γιάτί θα σκέφτομαι ότι στάθηκες έμπόδιο στη ζωή σου...

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Ενώ, άν θυσιάσω τώρα γιά σένα και φύγω μακριά σου, ή άνάμνησής μου θα μείνη άκήνη γιά σένα και στην καρδιά σου. Ναι. Μπορεί ή γυναίκα σου να μ' άθάνατη μέσα στην καρδιά σου. Ναι. Μπορεί να έξη όλα τα χαρίσματα είνε πλουσία, όμορφότερη από μένα, μπορεί να έξη όλα τα χαρίσματα κι' όλες τις άρετές, αλλά δεν θα μπορούση ποτέ να έπισκισθί την άνάμνησής της γυναίκας, ή όποια θα έχη θυσιάσει γιά σένα. Ναι...

Πως να σου το πώ;... Είμαι περήφανη και σχεδόν εύτυχημένη. Μα τί λέω σκεδόν; Είμαι πολύ εύτυχημένη, γιάτί σου προσφέρω κάτι που δεν έξελιγώναται με τίποτα... Σοι προσφέρω τη θυσία της εύτυχίας μου, τοι έρωτός μου. 'Ετσι όμως είμαι βέβαιη ότι θα μείνω πάντα γιά σένα ή πιο άκριβή, ή πιο άγαπημένη. 'Αντιθέτως, άν δεχτώ να θυσιάσης το μέλλον σου γιά μένα, ίσως μ' άκούω να με μισήσης. Ένώ τώρα που θυσιάζω εγώ γιά σένα, θα μ' αγαπάς πάντα... Χαίρε, 'Ερρίκο... Δεν σου ζητώ να μη με ξεράσεις. Είμαι βέβαιη ότι θα με θυμάσαι πάντα. (Άπομακρύνεται σιγά-σιγά).

ΕΡΡΙΚΟΣ. — Μάρθα!... (Θέλει να την ακολουθήσει).

ΜΑΡΘΑ. — Χαίρε, 'Ερρίκο... Μη νομίζεις ότι μπορείς να με κινής ν' αλλάξω γνώμη. 'Οχι... Αυτό είνε άδύνατον!... Έχω πάρει την άπόφασή μου. Θα πάω να κλειστώ σε ένα μοναστήρι, το όποιον διευθύνει μια θεία μου. 'Εκεί θα είμαι εύτυχημένη, γιάτί θα έξω ότι τίποτε ποτέ δεν θα μπορούση να οδύνη την άνάμνησής μου από την καρδιά σου... Θα έξω ότι θα είμαι εγώ γιά πάντα ή πιο άκριβή κι' ή πιο άγαπημένη σου γυναίκα... (Φεύγει).

ΕΡΡΙΚΟΣ, (μόνος). — Ναι, ή πιο άθινη... ή πιο άγαπημένη κι' ή πιο καλή!... (Δακρύζει).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΟΤΕ ΘΑ... ΠΑΡΑΦΡΟΝΗΣΟΥΜΕ!...

— Ένας διάσημος 'Αγγλος ψυχίατρος, ο δόκτωρ Όλεν, προσέδη τελευταία σε μερικές έξαιρετικές άνησυχίες άνακοινώσεις επί της διανοητικής καταστάσεως του κόσμου...

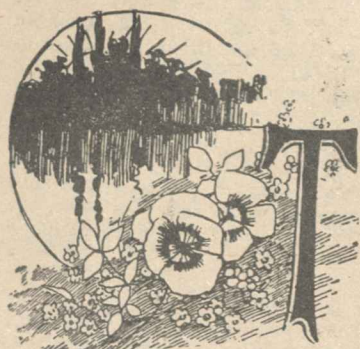
— 'Ο έπιστήμων αυτός, από τη σχετική παρατήρηση, που έκανε κατά τα τελευταία χρόνια, και από τα πορίσματα που έβγαλε απ' αυτές, κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι κατά το έτος 2.212 θα έγουν παραφροσύνη... όλοι οί άνθρωποι! Το συμπέρασμά του αυτό το στήριξε σε συγκρίσεις επί του άρροτου των τρελλών που ύπάρχον σήμερα με τους τρελλούς που ύπάρχον σε άλλες εποχές.

— 'Ετσι, στο Λονδίνο, από πενήντα έτών άπώθη άναλογία ενός τρελλού επί 575 άνδρών, ενώ σήμερα ή άναλογία είνε ένας τρελλός επί 230 άνδρών. 'Η ίδια άναλογία ύπάρχει και στις άλλες πρωτεύουσες και σ' όλη την Κράτη, ίδιως μετά τον τελευταίο πανευρωπαϊκό πόλεμο γενικώς και Κράτη, ίδιως μετά τον τελευταίο πανευρωπαϊκό πόλεμο. 'Ετσι, άν ή άναλογία των τρελλών προς τους ύγιεις έξακολουθήσει να μεγαλώνει, το 2.212 όλοι οί άνθρωποι θα είνε τρελοί.

— 'Επίσης λογίζεται ο δόκτωρ Όλεν ότι ύστερα από μερικά χρόνια, τη διοίκηση των Κρατών θα την αναλάβουν οί τρελοί, και οί ύγιεις θα... κλειστούν στα φρενοκομεία!...

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΦΛΟΓΕΡΑ ΜΑΤΙΑ...

Ο παλάτι εκείνη την ημέρα ήταν άναστατο. Όλοι ήταν ανήσυχτοι και φοβισμένοι. Με χαμηλή φωνή διηγούνταν το τρομερό σκάνδαλο. Ο Δόν Κάρολος ο νεαρός ακόλουθος με τα μαύρα φλογερά μάτια και το χλωμό πρόσωπο, τολμούσε να αγριεύσει τη βασίλισσα... Ναι, τη βασίλισσα, για την οποία υπάρχε ένας αμείλικτος νόμος στην Ισπανία: «Όποιος αγριεύσει τη βασίλισσα, πρέπει να πεθάνει»!... Να πεθάνει κι αυτός άκομα που τοίμαζε να την ατενίσει έρωτικά.

Πόσες φορές λοιπόν πρέπει να πεθάνει ο Δόν Κάρολος, που τόλμησε να την αγριεύσει; Πώς τόνανε αυτό, το ασυλόγιστο παιδί; Δεν ήξερε λοιπόν ότι μια τέτοια τσίμνη, μια τόσο μεγάλη ασέβεια, πληρώνεται με θάνατο; Όχι, δεν ήταν σκιοφαντία, δεν ήταν ψέμμα... Τό ελδε ή πρώτη κυρία της τιμής, με τα μάτια της. Τη στιγμή που έμπαινε μέσα στο δωμάτιο που βρισκόταν η βασίλισσα, είδε το Δόν Κάρολο να την αγριεύει έξαρνα σιγντά, παράφορα.

Η βασίλισσα τόν έσπρωξε τρομαγμένη. Κι αυτή άκριθως ή λειπομέρεια την έσπωσε. Άλλοιώς, θ' άκόλουθούσε κι αυτή στο θάνατο των νεαρών ακόλουθων.

Φταγό παιδί!... Δεινόνον α' άλισσίδες τόν μετέφεραν σε μια ύπαιθυ φυλάκη τών άνακτόρων. Κι εκεί, μακριά από τή φώς και τόν γλυκό άέρα, τόν άφησαν ύπομύναχο να περιμένει τή θάνατο...

Κι ή βασίλισσα; Όμορφη σαν πάντα, ντυμένη μ' ένα βαρύντιμο φόρεμα και στολισμένη με λαμπρά κοσμήματα β-πως πάντα, κάθεται ανάμεσα στις κυρίες της τιμής και μιλάει και γελάει όπως πάντα... Και τή ματία της, όταν προσπλόνονται στην κυρία εκείνη που πρόδωσε τόν Δόν Κάρολο, δεν λείπουν καθόλου με άγρια λάμψη...

Μά μέσα της, ή ψυχή της είνε τρομαγμένη. Κανείς τειά δεν τολμά ν' άναφέρη τόν Δόν Κάρολο, μά αυτή τόν συλλογίζεται άδιάκοπα. Πονεί κατάβαθα τόνμορφο παιδί που θά πεθάνει έξ ατίας της...

Μάρτυς της ό Θεός, δεν τή προκάλεσε ποτέ ή ίδια τή παλληκαριά με τή μαύρα φλογερά μάτια. Τού φερόταν πάντα σαν βασίλισσα, πώ πολύ, σαν μητέρα.

Είνε άλήθεια ότι πολλές φορές της φαινόταν άνυπόφορη ή λίσση τών ματιών του κι' άναγκάζότανε νά χαμηλώσει τή ματία της; μά ποτέ, ποτέ δεν φανταζότανε ότι τόν άνόητο παιδί θά ξεγνοούσε πως είχε μπροστά του τή βασίλισσα.

Εκείνη την ημέρα, καθισμένος στα πόδια τού θρόνου της, της διάβαζε. Της διάβαζε ύμνορα τραγούδια, γεμάτα πάθος, τραγούδια ισπανικά.

Η βασίλισσα συγκινήθηκε για μια στιγμή κι' άναστενάξε. Ομνίθηκε ότι ό άντρας της, ό βασιλιάς, είνε γερός κι' άσχημος κι' ότι δεν είχε τή δικαίωμα τήχονιν όλες ή άλλες γυναίκες, ν' άναστήση ένα νέο κι' όμορφο παλληκάρι... Η σκέψης αυτές της φέραν ένα μεγάλο βάρος στην καρδιά της και διάταξε τόν νεαρό ακόλουθο ν' άνοίξη τόν παράθυρο, για νά πάρη λίγο άέρα. Ο Δόν Κάρολος ύπάκουσε κι' ένα μυσμένο άγγίρι μπήκε από τόν παράθυρο. Ήταν άνοιξη. Ο κήπος που περιτριγυρίζει τή παλάτι ήταν δλιάνθοςος.

Η βασίλισσα ελπίστηκε... Σηκώθηκε από τόν θρόνο της για νά πάη σμά στο παράθυρο. Μά κλονίστηκε. Και τότε ό Δόν Κάρολος τήν άγκάλιασε σιγντά. Ήταν άπαγορευμένο και νά ύποστηρίξει άκόμα τήν βασίλισσα, άν αυτή κλονίζονταν κι' έπεφτε κάτω. Κι' αυτός... Ά! τόν άμυαλό παιδί!... αυτός τήν άγκάλιασε μ' όλη τή δύναμη τών εικοσι χρόνων του...

Η βασίλισσα τρούωξε. Τόν έσπρωξε. Κι' αυτή άκριθως τή στιγμή μίτηε μέσα ή κυρία της τιμής και τή μαρτύρησε όλα στο βασιλιά. Και τότε... Τό χλωμό παλληκάρι, με τή μαύρα μάτια, άλυσσόμενα μέσα σ' ένα σκοτεινό ύπόγειο, περιμένει τή θάνατο...

Αν' τή στιγμή που ή γρηά τροφοός της της έφερε τή έγγραφο της καταδίκης τού νέου...

Η βασίλισσα άνατριχίλαζε σύγκορη σ' αυτή τή σκηνή. Αήτ' τή στιγμή που ή σκληρή γρηά τροφοός της της έφερε τή έγγραφο της καταδίκης τού νέου, άπ' τή στιγμή που διάβασε τήν άπάνθρωπη άπόφαση, άπ' τή στιγμή αυτή σκέρτεται τόν όραίο άκόλουθο άδίακομα. Κι' άνατριχίλα μέσα στή βαθιά της καρδιάς της, μήπως δεν της ήταν πάντα άδιάφορος ό όραός της έφηβος; Γιατί της έφερε τόσο ή φωνή του; Γιατί τολμούσε νά της διαβάσει αυτός τή παθητικά ισπανικά τραγούδια; Τόν θεωρούσε ένα παιδί, μά δεν ήταν πολύ μεγαλειότερη του. Και τή άπότομο εκείνο άγκάλιασμά του, που τήν έάρνασε τόσο, τήν έταίριζε τώρα με μια παρόξενη ταραχή. Σάν νά της είχε ξυπνήσει έρωτικά μέσα της τόν άόριστο πόθο, που άισθανότανε για τόν έρωτα ενός νέου...

Κι' ή σκηνή ότι τ' όμορφο και γεμάτο ζωή παλληκάρι θά ήταν κρύο σε λίγες ώρες, τήν τρέλλαινε...

Θάδινε τή ζωή της για νά τή σώσει. Μά πώς; Ήταν άδύνατο νά μεσολάβησε στο βασιλιά για τόν Δόν Κάρολο. Ο γερουσιαστής βασιλιάς θά τόν σκότωνε μια ώρα γρηγορότερα.

Έχον στήση πεύ τήν άγχόνη στην πλατεία που είνε μπροστά στο παλάτι. Στην έκτέλεση θά παρυστούν ό βασιλιάς, ή βασίλισσα κι' όλοι ό άντικοι.

Και νά... Η πλατεία γεμίζει από κόσμο. Φτάνουν ό άντικοι. Ήρθε κι' ό βασιλιάς με τή βασίλισσα. Μά τή χλωμή που είνε ή βασίλισσα... Πώ χλωμή κι' άπ' τ' άρθενα μαργαριτάρα που σπάζουν τόν στήθος της...

Τόν βασιλιά ή όρη είνε μοχθηρή, όπως πάντα. Φαίνεται περιφρονημένος γιατί ένας άσεβής θά πληρώσει με τή ζωή τήν προσβολή που έκανε στη βασίλισσα.

Και νά... Τόν φέροντ από τόν άσεβή... Κι' όμως δεν σπινκνείται κανείς στή θέα του... Είνε ένα τόσο όμορφο, τόσο λεπτοκαμωμένο παιδί... Τό περσιζόντ στρατιώτες με λόγχες.

Προχωρεί με βήμα σταθερό προς τήν άγχόνη. Τά μάτια του όωκ, δυρασμένα, ζητούν τή βασίλισσα. Τή βλέπει για τελευταία φορά. Θά πεθάνει γενναία μπροστά στή μάτια της.

Φαίνεται εύχοστιμένος για τή θά πεθάνη ν' αυτή.

Μά ή νέα βασίλισσα τρούωξε και σαστίζει. Τό άπειλίστο βίβημα τού νέου, ή χορή του, ή όμορφη του, τήν κάνουν νά γέση σχεδόν τή λόγχη της. Μά ή χορή και με τή περιφρονηά προχωρεί ό νέος λεβέντης προς τή μαρτύρη... Άνεβαίνει τή μαρτύρη σκάλα, άλλαφες και άκάντες...

Κι' ή βασίλισσα δεν βαστά περά... Βγάδε μια μεγάλη κρυγή, μια κρυγή πόνου...

Ο Δόν Κάρολος τήν άκούει και κιντάζει προς τή μέος της.

Όλοι ταραζόνται. Ο δήμος περνάει τώρα τόν βόγο στο λαμό τού νέου άκόλουθο. Μά ή βασίλισσα προφταίνει και τή νάζει:

Δόν Κάρολο... Σ' αγαπώ... Άκούς... Σ' αγαπώ...

Ο Δόν Κάρολος πεθαίνει εύτυχισμένος, μ' ένα μακάριο χαμόγελο στή χείλη.

Μά ό γέρος βασιλιάς λισσά από όργη κι' ούρλαζει: — Άκούσατε όλοι τήν όμολογία της άθλιας αυτής γυναίκας, που ήταν βασίλισσά σας; Είνε άσχος και για μένα και για σας νά ή άκόμα... Τήν καταδικάζω τώρα άμείως σε θάνατο... Είπατε, στρατιώτες μου... Σκοτώστε τήν τώρα, άμείως...

Κι' ό στρατιώτες προτείνουν τήν λαμπερή λόγχη, όρουν και σκοτώνουν τή βασίλισσα... Και λέγεται τόνμορφο κορίτσι τή βασίλισσα της κορού, καταματωμένο, τόν χόμα έπάνω... Μά και στή χείλη της βασίλισσας, όπως στή χείλη τού Δόν Κάρολο, μπει άσπυομένο ένα φέο χαμόγελο.

Άγκάλιασμένες και χαμογελώντας, ή ψυχές της βασίλισσας και τού Δόν Κάρολο, φτερουγίζουν στον ύφρανο...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

— Οι συγγραφείς είνε άρχιστοι άν δεν έχουν πείρα τής ζωής.
— Ο δουλοπρεπής ποτέ δεν μπορεί νά φανή γενναίος.
— Σ' έναν διεφθαρμένο λαό, ό καλός νόμος είνε άνοητός.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1887 - Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

Εν τήν φανέρωσε όλη τήν άλήθεια, αλλά τούς έτα μόνο ότι θά τούς μεταφέρει σε μ' άλλη φυλάκη...

Μά αυτή κατάλαβαν άμέσως περ' τίνος έπρόκειτο. Κι' όταν τούς άνέφερε τή λέξη ταξείδι, ό 'Αβραμόπουλος γύρισε και τούς ελεσε:

— Για ποιά ταξείδι μιλάς, καπετάνιο;... Για τήν άλήθεια άπ' τήν όποία δεν γινώζει κανένας ποτέ...

Κι' έπειτα, άφού άλλαξε μια συνθηματική μάτι με τούς συντρόφους του, έντροθεσε με φωνή παύρη:

— Άκου, καπετάνιο... Έμεις δεν τή κουνάμε κι' όλο... Δεν πάμε πουθενά... Άν θέλες, έμεις τούς στρατιώτες σου νά μάς σκοτώσουν... Έμεις κι' όλοις για σκότομα είμαστε... Τί σημασία έχει άν θά πελάνομε σήμερα ή αύριο...

Κι' όσον ό Φρούραρχος Παλαμνδίου γλυκομιλάει τούς προσάφθηκε νά τούς πείσει νά βγούν από τή φυλάκη τους. Οι κατάδικοι δεν ένοούσαν νά κανένα τρόπο νά παραδοθούν.

Σκοτώνσαν συμμαχμένους, άγριοι και βλοσυροί στο βάθος της πλατής και δεν έδιναν πεύ καμιάν άπάντησι στις συμβουλές τού φρουραρχου.

Τίως, όταν αυτός είδε πως όλες ή προσπάθειές του πηγάναν χωρίς αποτέλεσμα νά καταπνίγη στή βία, όχι όμως στή βία των όπλων, άποφάσισε δηλαδή νά χρησιμοποιήση έναν τρόπο άποτελεσματιστικό, που τόν μεταχειρίζονταν όλοι σ' άνάλογες περιπτώσεις στις 'Ελληνικές φυλάκες. Έστειλε και τόν έφεραν δεύρη, τόν και τόν έφριξε άναμμένο μέσα στο ύπόγειο μπουντρούμ, όπου έρπονόνταν ό μελλοθάνατος.

Ο άποτακτικός καπνός πλημύρισε σε λίγο όλόκληρο τήν κελιά. Στην άρχή, οι κατάδικοι, μολοντί ό καπνός τούς προκάλεσε τρομερή δύσπνοια, δεν ένοούσαν νά παραδοθούν. Μά όταν άρχισαν πεύ νά πνίγονται, όταν τά άόρατα άόρισαν νά κλονίν άπ' τήν καταπνίγη μάτια τους, όταν τόν κεφάλι τους γινώκεται από τήν άναθυμίαση τού καπνού κι' ή καρδιά τους χτυπούσε για νά σπάση, τότε με πνιγμένη φωνή φώναζαν:

— Έλας... Παραδινόμαστε...

Κι' έλόντας τήν πόρτα τού κελιού τους, που τόν είχαν άπαρωμένη από μέσα, βγήκαν έξω και καταστράφησαν κάτω σχεδόν λαθόθυμοι...

Τή έπαισθία αυτό έγινε άφορη νά καθυστερήση τόν Νάυτιλο τήν όλοιο «Ευρώτας» που είχε σταλεί να τούς παραλάβη...

Έπει από λίγες ώρες ό «Ευρώτας» μαζί με τούς κατάδικους και τή φρουρά τού τού συνώδευε, έπλεε τόν ύμνον τού Ναυπλίου, διευνθύνόμενος προς τήν Πειραιά, άπ' όπου θά τραβούσε για τόν Βόλο.

Συγγρημένος με τόν «Ευρώτας», ξεγνοούσε από τήν όμορφη ή «Σαλαμινιά» με τή λαμνητόμ, ό δήμιος καταδικαστής και τόν βοηθό τού Τελώνη, οι όποιοι έπλεε εκεί για τήν έκτέλεση τού κακούργου Κυ...

Ο κατατομηθείς κακούργος Παπακούτσικος. (Σκίτσο τής έποχής)

Ο κατατομηθείς κακούργος 'Αβραμόπουλος. (Σκίτσο τής έποχής)

Όταν ό «Ευρώτας» έφτασε στον Πειραιά κι' άγκυροβόλησε εκεί για λίγες ώρες, άρκετοι 'Αθηναίοι δημοσιογράφοι άνέβηκαν στο πλοίο για νά δούν τούς μελλοθανάτους.

Από τής σχετικές περιγραφές που έκαναν στις έφημερίδες της έποχής εκείνης, βλέπει κανείς ότι οι κατάδικοι δεν τούς έκαναν έντόπιοι τριμερών και άτασίον κακούργων, όπως ήταν στην πραγματικότητα.

Καθώς ήταν όλοι ντυμένοι με φουτανέλλες, έμοιαζαν μάλλον με πονηρούς χωριάτες κατσικωλές και όχι με φριχτούς δολοφόνους, οι όποιοι βασάνισαν με τή χειρότερα βασανιστήρια έναν φτωχό μιλωνά για νά τού κλέψουν τής λιγοστές οικονομίες του...

Και οι πέντε μάλιστα διεμαρτύροντο για τήν καταδίκη τους, έλεγαν πως ήταν έντελώς άθιοι, πως θά πήγαιναν άδικοσκοτωμένοι κτλ. κτλ.

Έτσι ό Παπακούτσικος ελεε στους 'Αθηναίους δημοσιογράφους: — Σας όρκίζομαι στο Θεό πως είμαι άθιος... Όύτε είδα δεν έχω για τήν έγκλημα, για τόν όποιο με καταδίκασαν και για τόν όποιο θά με κούνουν...

Ας όμνηται ό Δήμαρχος τού χωριού μου που με κατάτρεχε και με κατηγορούσε άδίκια!... Τό αίμα μου στο κεφάλι του...

Τά ίδια περίπου επανέλαβε στους δημοσιογράφους κι' ό 'Αβραμόπουλος, προσθέτοντας μάλιστα και τή εξής:

— Έγώ είχα τόν τρόπο μου και ζούσα καλά στο χωριό μου... Δεν είχα ανάγκη νά σκοτώσω έναν άνθρωπο για λίγες ψωροδραχμές... Γιατί νά κάνο ένα τέτοιο κακούργημα; Για τή γυναίκα τού μιλωνά;... Μά είμαι παντρεμένος κι' έχω τή δική μου γυναίκα, που, όόξα τώ Θεώ, δεν είνε καθόλου άσχημη.

Τά ίδια κι' ό Κουτρούλης: — Θά με κούνουν άδίκια, έλεγε... Με πήρε στο λαμό τόν ένας δεκανέας... Αήτ'ς πήγε κι' ελεε στην άναγκασί ένα σωρό ψέμματα για μένα... Και ξερετε γιατί μου τόν έκανε τόν μεγάλο αυτό κακό; Γιατί μου ζήτησε μια φανέλλα κι' ένα ζευγάρι κάλτσες και δεν τού τάδωσα...

Ο Κάκαρης πάλι είχε τή χείρ τού πληγιασμένο από τής χειροπέδες και στέναζε όλοένα... Ύπέφερε, φαίνεται, πολύ από τήν πληγή του και, σε μια στιγμή, ό ύπομοιραρχος που ήταν επί κεφαλής τού άποσπάσματος που συνώδευε τούς κατάδικους, τόν πλησίασε και τού ελεε για νά τόν παρηγορήσει:

— Μην κάνεις έτσι, μωρέ Κάκαρη... Δεν είνε τίποτε... Θά σου περάση...

— Ναι, έκανε ό Κάκαρης με ύπνο περίλυπο, θά μου περάση μετάρω, όταν θά μου κούνουν τόν κεφάλι...

Παρ' όλη αυτά, οι κατάδικοι διατηρούσαν άκριτο τήν ήλική τους. Από τόν Ναύτιλο στον Πειραιά γλυκομιλούσαν, έστειλιόνταν και μόνο μερικώς στιγμές, μια έκπνοση άγνωσης ζωογραφίζοντ στο πρόσωπό τους.

Απ' όλους μονάχα ό Φούνας τή είχε χαμένα. Ήταν κατάχλιος, τή χείρα του έτρεμαν κι' όταν ήθελε νά μιλήση, τρανιάζε χτυπώντας τή δόντια του...

Χαλιούμα άδίκια, ελεε στους δημοσιογράφους. Με πήρε στο λαμό τόν ό Πάρεδρος, γιατί τόν πείσωσα στίς έγκλημές...

Και τότε τόν μιλωνά πώος τόν σκότωσε; — Θά τόν σκότωσαν για τίποτε ερωτοδουλειές...

Ο νεότερος τών μελλοθανάτων, ό Κουτρούλης, κλάει με μια άσχη τού πλοίου τή μοίρα του.

— Είμαι άθιος!... Πνιγίλει. Είχε κομμά για με «χαλασούν» τόσο νέο!... Είμ' ένα παιδί άναπάντεχο...

Οι άλλοι κατάδικοι γελάει μαζί του κι' ένας άπ' αυτούς τού λέει κοροϊδευτικά:

— Όχι και θά προφτάς νά παντρευτείς, μωρέ μου. Αύριο-μεάριο θά σε κούνουν!...

Και συμπληρώνει κουνώντας τόν κεφάλι του: — Θά πάρομαι όλοι μας τήν ίδια γυναίκα. Τήν κορά με τή κόρη...

Έννοούσε φυσικά τή λαμνητόμ.

Τό πλοίο με τούς μελλοθανάτους, ό «Ευρώτας», έπλέαυσε τήν ίδια μέρα από τόν Πειραιά για τόν Βόλο, όπου έφτασε βράδυ. Οι κατάδικοι έμειναν έντός αυτού προκειμένου νά τούς παραλάβη τόν πλοίο ή άστυνομία.

Οι μελλοθάνατοι δευτήσανε μ' όρεξη, ήταν όρεξη τού κορού κι' ύπνορα τόν έλεσε στο τραγούδι. Τό πλοίο άνηχούσε άπ' τής φωνές τους.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΠΟΛΥ

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑΣ ΜΟΝΤΕΖ

Α'.

Λόλα Μοντέζ, η όνομαστή αυτή καλλονή, μ' όλο που είχε ισπανικό όνομα, ισπανικό ανάστημα και περπάτημα, ισπανικά μαλλιά και μάτια και πρό πάντων ισπανικά αισθήματα, δεν ήταν εν τούτοις Ισπανίδα.

Γεννήθηκε στις 22 Απριλίου 1819 όχι στη Σεβίλλη, όπως αναφέρονταν εσφαλμένως μερικοί βιογράφοι της, αλλά στο Μοντόρ, μία παραλιακή πόλη της Σκωτίας.

Είπε αλήθεια όμως πως η διαβολομενής αυτή γυναίκα είχε και ιδιαιδικό αίμα μέσα της από τη μητέρα της Ροζίτα Μοντέζ, μία Ιθαγενής της Αβάνας. Ο πατέρας της ονομαζόταν Γιλβέρτος, είχε το αξίωμα του λοχαγού και καταγόταν από την Ιρλανδία.

Για λόγους όμως τους οποίους δεν μπορούμε να ξέρουμε, ο λοχαγός Γιλβέρτος, ο οποίος ήταν συνδεδεμένος με ελευθερούς μόνο δεσμούς με τη μητέρα της Λόλας, θέσπισε καλό ένα ποί να το σκάσει και να αφήσει μόνη τους την αγαπημένη του και τη θυγατέρα της.

Αναγκάστηκαν τότε η δυο γυναίκες να εγκαταλείψουν τη Σκωτία και να ζητήσουν καταφύγιο στην Αγγλία, στο Βάτ, μία χαριτωμένη πόλη που βρίσκεται στις όχθες του ποταμού Αβόν.

Η Ροζίτα Μοντέζ στάθηκε πολύ τυχερή στο μέρος αυτό. Βρήκε πολύ γρήγορα σύζυγο, έναν αληθινό και νόμιμο σύζυγο, πενηνταπέντε χρονών. Την εποχή αυτή η Ροζίτα ήταν ακόμα τριάντα μόνον ετών.

Ο σύζυγός της ονομαζόταν Κραβί, διατηρούσε στο Βάτ εργαστήριο κλωστογίας και βασιστόταν αρκετά καλά οικονομικά.

Κατ' αυτόν τον τρόπο η ωραία ξωντοχή μεταβλήθηκε σε κυρία Κραβί και η πρώτη της φροντίδα πλέον ήταν να κυττάξει για το μέλλον της μικρής ακόμα κόρης της.

Εκλείσε λοιπόν τη Λόλα της σε ένα Λύκειο του Βάτ, το οποίο διηύθυνε μια σεβαστή γερόντισσα, η κ. Ολδρίγγη, κι επειδή η νέα ήταν αρκετά έξυπνη, κατώρθωσε στο διάστημα της φοιτήσεώς της να μάθει γαλλικά, αγγλικά, ιταλικά, ισπανικά, γερμανικά, χορό, μουσική, ζωγραφική.

Αλλά μέσα στο Λύκειο έμαθε η Λόλα και κάτι άλλο, που δεν της το διδασκόν οι δασκάλοι της και που τ' αγαπούσε περισσότερο από κάθε μάθημα: Τον έρωτα...

Διότι στο Λύκειο που φοιτούσε η Λόλα, υπήρχε το εκπαιδευτήριο του Κόζβουρν, το οποίο χωριζόταν από το πρώτο μ' έναν λεπτό τοίχο και στο οποίο φοιτούσαν οι νέοι της πόλεως.

Οι μαθηταί του εκπαιδευτηρίου και η μαθήτριά του Λυκείου βλέπονταν μονάχα κάθε Κυριακή. Πήγαιναν στην ίδια εκκλησία μ' άκουγαν τη λειτουργία.

Μεταξύ των μαθητών του εκπαιδευτηρίου Κόζβουρν υπήρχε κι ένας μικρός, ξανθοπρόσωπος, δεκαπέντε περίπου χρονών, ο Ουίλιαμ Βάκερ. Αυτός, αντί να περιπαίχει τα κορίτσια όταν περνούσαν κοντά του, όπως έκαναν όλοι οι άλλοι συμμαθηταί του, τα κυνηγούσε με άσφοντο βλέμμα, ελπίζοντας πως κάποια απ' όλες τις μαθήτρες θα τον επρόσεχε.

Και πραγματικά, δεν έπεσε έξω στους υπολογισμούς του. Βρεθήκατε τέλος μια μαθήτριά που δεν έμεινε αδιάφορη στις φλογερές ματιές του Ουίλλιαμ και αυτή ήταν η Λόλα Μοντέζ, που μόλις είχε πατήσει στα δεκατρία.

Αφού οι δυο νέοι φλερτάρισαν επί αρκετόν καιρό, μια Κυριακή ο Ουίλλιαμ ετόλμισε να δώσει κρυφά στην ωραία του ένα ραβδάκι, το πρώτο που λάβαινε στη ζωή της η Λόλα. Ίδου τι της έγραψε:

«Δεσποινίς,

«Ω, πόσο είσαι ωραία και πόσο περήφανος θάναί εκείνος που θα κατακτήσει την καρδιά σου! Αφού σου δέω δεν συλλογίζομαι παρά εσένα, δεν επιθυμώ παρά εσένα, δεν εύχομαι παρά να μπορέσω να σου μιλήσω με το στόμα. Αυτό δεν είναι δύσκολο, αρκεί να το θέλεις κι εσύ. Τα σχολεία μας έχουν όρισει την ίδια ώρα για το γεύμα. Δοκίμω, ενώ οι άλλοι θα τρών, εμείς οι δυο θα φύγουμε κρυφά από το τραπέζι και θα τρέξουμε στο βάθος του κήπου, κοντά στον τοίχο, τον ό-ό-ό θα πηδήσω για ναρθω να σε βρω. Θέλεις; Απάντησέ μου την ερχόμενη Κυριακή και αν φοβάσαι να μωρ γράψης, κάνε μου ένα νεύμα. Ω, πόσο είσαι ωραία και πόσο σ' αγαπώ!»

Δικός σου για όλη τη ζωή ΟΥΙΛΙΑΜ ΒΑΚΕΡ.

Η Λόλα Μοντέζ.

(Πορτρέτο της εποχής)

μα αντίρρηση.

Και όταν η Λόλα συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας της και ο κύριος Αλεξάνδρος το εξήκοστο όγδοο, ο πατέρας κι η μητέρα της της ανήγγειλαν επόσημους ότι μετά ένα μήνα θα γινόταν κυρία Λουίλεϊ.

Η Λόλα όμως είχε άλλα όνειρα. Άλλους πόθους. Δεν είχε και μιά δρεξί να πάρη άντρα της έναν γέρο ξεκοτυάρη.

Τι μπορούσε να κάνει ωστόσο;

Να τ' αράξει με τους γονείς της;

Δεν ετόλμισε. Δεν θέλησε. Ίσως νάχε καταστρώσει κάλας το σχέδιό της, μέσα στο μυαλό της, ένα σχέδιο σατανικό, με το όποιο θα ξεφορτωνότανε το γέρο σύζυγό της.

Ώστόσο, η αλήθεια είναι πως δεν έφερε καμιά αντίρρηση στις γονείς της.

Κι' οι γονείς της άπατηθήκαν.

Πήραν τοις μετρητοίς το άνοητο ρητό: «Ο σιωπών συγκατα νέμειν».

Ενώ έπρεπε να ξέρουν πως ο σιωπών άρνείται.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεται.

«Υ.Γ.—Μή λησμονήσετε, αν μου απαντήσετε, να μου γράψετε και τ' όνομά σας. Είπε τρεμερό ν' άγνοή κανείς ποιος είναι και νος που αγαπά...»

Η μικρή Λόλα, όχι μόνο κράτησε το γράμμα του νεαρού έρωταμένου, αλλά και του άπάντησε. Και νά η άπάντησή της:

«Κόρις,

«Έμπιστεύομαι στα λόγια σας και δέχομαι την πρότασή σας. Αύριο κατά το γεύμα, θα βρισκόμαι κοντά στον τοίχο. Προσέξτε όμως να μη χτυπήσετε καθώς θα περπάτε».

ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΖ.

Έτσι έγινε πειρά η αρχή και ο Ουίλλιαμ με τη Λόλα άρχισαν να βλέπονται συχνά χωρίς στο τέχνασμά τους.

Έννοείται ότι η συνεντεύξεις τους αυτές ήσαν άθωτες. Ο Ουίλλιαμ πήδωσε τον τοίχο, έμεινε μαζί της καμιά είκοσιμιά λεπτά κρατώντας τα χέρια της μέσα στα δικά του και λέγοντας της να μην την αγαπά αινιώς!...

Για να βλέπονται όμως τακτικά οι δυο έρωτευμένοι, ο Ουίλλιαμ αναγκάστηκε ν' άποσιάζει δυο-τρεις φορές τη βδομάδα απ' το σπίτι κι έλεγε έτσι το φαγητό του.

Στην πέμπτη συνέντευξί τους, η Λόλα, η όποια είχε καταλάβει ότι ο αγαπημένος της έμεινε νηστικός προς χάρη της, κοίβισε και της ένα κομμάτι ψωμί, το οποίο μοιράστηκαν.

Την άλλη μέρα ο Ουίλλιαμ, ακολουθώντας το παράδειγμά της, έφερε τις πενήνδες οικονομίες του και προμήθευσε γλυκίσματα, τα οποία έφαγε με τη φιλένάδα του.

Αυτοτυχώς για τους δυο έρωτευμένους, τόσο στο εκπαιδευτήριο, όσο και στο παρεναγωγείο, άρχισαν να υποψιάζονται τις άθωτες και έτροφασόντο οι δυο νέοι για να κρυφολέωνται.

Τους παρακολούθησαν λοιπόν μια μέρα και τους βρήκαν πλαγασμένους πάνω στο χορτάρι, στο βάθος μιας δέντροσταχτας, νά... ροκανίζουν παξιμάδια!

Η πράξις τους αυτή χαρακτηρίστηκε ως σκάνδαλο φοβερό από τους διευθυντές των δυο σχολείων και το ίδιο βράδυ η δασκάνα Λόλα και ο Ουίλλιαμ στάλθηκαν στα σπίτια τους.

Δεν ξέρουμε τι μέτρα έλαβε η οικογένειά του ξανθοπρόσωπου κατακτητού για το πλά της, αλλά ο κύριος και η κυρία Κραβί δεν κασαν τα χείλη τους για να μη γελώσαν όταν η διευθύντρια του Λυκείου χαρακτήρισε την παρεκτροπή της κόρης των ως ερωτική.

Το καλύτερο που θα κάναμε, έλεγε γότερα η Ροζίτα στο σύζυγό της, είναι να παντρεύουμε γρήγορα αυτή τη μικρούλα.

Ναι, ναι, αυτό λέω κι' εγώ, απάντησε ο γηραιός κύριος Κραβί. Πρέπει να τη παντρεύουμε, γιατί αλλιώς θα μας σκαρπώσιν δαυλίες. Χά, χά! Ξέρεις τι σκέφτηκα; Πώς σου φαίνεται για γαμπρό ο κύριος Αλεξάνδρος Λουίλεϊ, ο γείτονάς μας;

—Ού, είναι μεγάλος... τουλάχιστο ξητάτος...

—Ναι, αλλά έχει εισόδημα χίλιον πέντε χίσιον στερλινών. Κι' οι παρόδες ξέρεις διορθώνουν μια χαρά τη διαφορά της ηλικίας...

Η Ροζίτα χαμογέλασε ελαφρικά. Ήξερε εκ πείρας ότι τα χρήματα δεν είναι πάντα το διορθωσούν «όλες» τις ελλείψεις ενός ηλικιωμένου συζύγου. Ώστόσο δεν έφερε καμιά αντίρρηση.

Και όταν η Λόλα συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας της και ο κύριος Αλεξάνδρος το εξήκοστο όγδοο, ο πατέρας κι η μητέρα της της ανήγγειλαν επόσημους ότι μετά ένα μήνα θα γινόταν κυρία Λουίλεϊ.

Η Λόλα όμως είχε άλλα όνειρα. Άλλους πόθους. Δεν είχε και μιά δρεξί να πάρη άντρα της έναν γέρο ξεκοτυάρη.

Τι μπορούσε να κάνει ωστόσο;

Να τ' αράξει με τους γονείς της;

Δεν ετόλμισε. Δεν θέλησε. Ίσως νάχε καταστρώσει κάλας το σχέδιό της, μέσα στο μυαλό της, ένα σχέδιο σατανικό, με το όποιο θα ξεφορτωνότανε το γέρο σύζυγό της.

Ώστόσο, η αλήθεια είναι πως δεν έφερε καμιά αντίρρηση στις γονείς της.

Κι' οι γονείς της άπατηθήκαν.

Πήραν τοις μετρητοίς το άνοητο ρητό: «Ο σιωπών συγκατα νέμειν».

Ενώ έπρεπε να ξέρουν πως ο σιωπών άρνείται.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεται.

«Υ.Γ.—Μή λησμονήσετε, αν μου απαντήσετε, να μου γράψετε και τ' όνομά σας. Είπε τρεμερό ν' άγνοή κανείς ποιος είναι και νος που αγαπά...»

Η μικρή Λόλα, όχι μόνο κράτησε το γράμμα του νεαρού έρωταμένου, αλλά και του άπάντησε. Και νά η άπάντησή της:

«Κόρις,

«Έμπιστεύομαι στα λόγια σας και δέχομαι την πρότασή σας. Αύριο κατά το γεύμα, θα βρισκόμαι κοντά στον τοίχο. Προσέξτε όμως να μη χτυπήσετε καθώς θα περπάτε».

ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΖ.

Έτσι έγινε πειρά η αρχή και ο Ουίλλιαμ με τη Λόλα άρχισαν να βλέπονται συχνά χωρίς στο τέχνασμά τους.

Έννοείται ότι η συνεντεύξεις τους αυτές ήσαν άθωτες. Ο Ουίλλιαμ πήδωσε τον τοίχο, έμεινε μαζί της καμιά είκοσιμιά λεπτά κρατώντας τα χέρια της μέσα στα δικά του και λέγοντας της να μην την αγαπά αινιώς!...

Για να βλέπονται όμως τακτικά οι δυο έρωτευμένοι, ο Ουίλλιαμ αναγκάστηκε ν' άποσιάζει δυο-τρεις φορές τη βδομάδα απ' το σπίτι κι έλεγε έτσι το φαγητό του.

Στην πέμπτη συνέντευξί τους, η Λόλα, η όποια είχε καταλάβει ότι ο αγαπημένος της έμεινε νηστικός προς χάρη της, κοίβισε και της ένα κομμάτι ψωμί, το οποίο μοιράστηκαν.

Την άλλη μέρα ο Ουίλλιαμ, ακολουθώντας το παράδειγμά της, έφερε τις πενήνδες οικονομίες του και προμήθευσε γλυκίσματα, τα οποία έφαγε με τη φιλένάδα του.

Αυτοτυχώς για τους δυο έρωτευμένους, τόσο στο εκπαιδευτήριο, όσο και στο παρεναγωγείο, άρχισαν να υποψιάζονται τις άθωτες και έτροφασόντο οι δυο νέοι για να κρυφολέωνται.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Μας έφεραν μία υπέροχη Μυτιληνιά. Είχε μακρύα καστονάχουσα μάλα, κομποστασιά θεάς, μάτια άμυγδαλωτά, κατάμαυρα, υγρά. Ήταν Πλωμαριώτισσα, από το καμένο το χωριό.

Όταν έβλεπε από το παράθυρο καράβια να περνούν, άφανε, πόλλες φορές, τη δουλειά της κι έτρεχε στο παράθυρο που έδλεε τη θάλασσα και κοιτούσε το μαντήλι της. Πότε έκλαιγε και πότε γελούσε. Τότε ή δέια μου την έμάλωνε κι' εκείνη τραγουδούσε δίστιχα παλαιονετικά.

Έγώ ήμουν ο γραμματικός της. Της έγραφα τα γράμματά της κι τις διάβαζε εκείνα που λάβαινε. Μου έλεγε κι' έβαζε σε κάθε γράμμα δυο-τρία δίστιχα βαμμένα με το φαρμάκι της Ξενητιάς και πάντα τα χαιρετίσματα, δυο σελίδες για όλες και για όλους, με όνομα κι' επίθετα.

Πόλλες φορές μου φαινόταν άνυπόφορο μαρτύριο αυτό κι' έγραφα να μου δώματα. Δεν ήξερα πως αυτό ήταν άπατη και πως υποπύριμα με τέτοια παράλειψη να έχη κακό αποτέλεσμα. Άλλα ήρθε πάλι να καταλάβω το σφάλμα μου και πικρά να μετανιώσω.

Ο θεός μου, καραδοκίρης γνωστός σ' όλα τα όρραία λιμάνια της Ελλάδας, με πήρε το καλοκαίρι να θαμιάσω κι' έγώ τα Μοκωνήσια, που καθορίζουν τις έληες στη θάλασσα, τις Κυθωνίες αντίκρου, κι τον διολύντανο έλληνα μου και τα μαγικά της Μυτιληνής περηνιά με τον έρωτικό λαό τους.

Η Άμερσοῦδα — έτσι την έλεον την υπέροχη — με παρόκλεισε πριν πάω να της κάμω εμιά γραφή. Μά η ελπίσμένη άράδαισε τόσα δώματα και τόσο ριαστική ήμουν εγώ, ώστε αυτή τη φορά δεν έγραψα πένα απ' τα χαιρετίσματα και νόμισαν την έλδα να φιλή το γράμμα και να μου λέη: «Νά της της μαμμάς μου πως έδω το φίλησα, νά, σουσιό απάνω στα χαιρετίσματα, τότε μετανιώσω λιγάκι. Άλλά ξεχωρή τα γράμμα, ενώ εκείνη μούλεγε:

—Καστανιέλα, νά πές την Κυριακή στον Πλάτανο της Μέρανας, κι έδω που κοινοῦνται στην κοινία και τραγουδούνε τα κορίτσια, νά πές και στην Παναγιά την Άγιασώτισσα κι έδω ώμορφιά...

Η δέια μου μου έδωκε κι' εκείνη συνήθειες κι' έγώ έκανα το πρώτο μου ταξίδι με θαμιάσιο καιρό κι' έγραφα τα μαγικά άρωματά. Μά δεν θα περιγράψω έδω το ταξίδι μου.

Όταν έφτάσαμε στο Πλωμάρι, πήρα άδεια από το θεό μου κι' άπείρα με μούλαρι στο καμένο το χωριό. Βρούσε μαρμαρένες στο έδαφος, με δίστιχα σκαλισμένα στο μάγουλο, που δεν τάχω πιά πρόστα: «Δροσίον, ξένη, και προσευχήσου, για την ψυχή τοῦ δέινα που έκαμε τη βροχή».

Ο άγνωστός ήξερε την οικογένειά της Άμερσοῦδας:

—Καίτοι άνθρωποι, νοικοκυραίοι... μου έλεπε. Το κορίτσι Ξενητιάς για να νά ξεχωριθούνη και να τελείωση και το σπίτι της, γιατί έδω πάλι κάθε κορίτσι να έχη και το σπίτι του και έλο το νοικοκυριό του, πάντα και μάλλινα σκεπάσματα για τα μωσχάρια. Χωρίς αυτά δεν παντρεύεται...

Το χωριό ήταν κομμένο πίσω από το λόφο και δεν φαινόταν. Ο άγνωστός μου έλεγε πως οι πρόγονοί τους έτρεμαν τους Άλγερινους παρτές και τότε έβγιναν και το δίστιχο:

Καλλίο σκιάβα στ' Άλιτζέρι πάρα στο δικό σου χέρι!

Στο δρόμο συναντήσαμε μία ωραία Πλωμαριώτισσα, που κρατούσε τη στάμνα της στη μέση της κι' έφερε με χάρι δεξιά. Και μόλις φτάσαμε στο χωριό, μάς περιτοχίσαν τα παιδιά και τα γουρουνάκια.

Φτάσαμε και στο σπίτι της Άμερσοῦδας. Η μητέρα της, ωραία γυναίκα, μάς δέχτηκε στο δώμα της μ' αγάπη και συγκίνητο. Μας έφτασε άκουρα και ο καί.

Κατάν άρχισε τις έρωτήσεις για την Άμερσοῦδα:

—Τράνεψε; Μας θυμάται; Μας αγαπάει;...

Της έδειξε το γράμμα και μαζεύτηκαν γύρω στον άργαλειό, που έφαιναν ένα ψηφιδωτό πολύχρωμο, όλοι οι συγγενείς. «Ήρθε κι' η γιαγιά με το δεκανίκι της».

Τότε η Μαργέλα, συγγενικό κορίτσι, διάβασε το γράμμα και τα στιχάρια. Μά διαν ή γρηά, που την κατάργωγε με τα θαμιά της μάτια, δεν άκουσε τ' όνομά της στα χαιρετίσματα, έκοιψε το πρόσωπό της μέσα στο μαύρο μαντήλι το κεφαλιό της κι' έκλαψε πικρά.

Κι' ή γονιά της, μία θεάματη γυναίκα, παρότρυνε κι' έδειχνε για τον ίδιο λόγο και έλεε λυπημένα:

—Ε, στην Ξενητιάς ξεχνούνε και το χωριό και το συγγενή και το φίλο!...

Από χοντρά δάκρυα έβρεξαν συγχρόνως το χοντρό πρόσωπο της γονιάς. Γύρισε τότε κι' έδω γύρω μου πικραμένα πρόσωπα. Μά σιωπήλη κατάρα για την Ξενητιάς φτερούγιζε τριγύρω μου.

Έξω, ανάμεσα από δυο λόφους, φαινόταν ένα θαμιάσιο τρίγωνο γυαλινό, και μέσα έπλεε, θαρρείς, άόριστη σάν όνειρο μακρινό, ή Χίος και μία γλώσσα του Καρμυπουριού.

Η γρηά άρχισε να τραγουδή παραπονετικά, γιατί έδω στην πατρίδα της Σαπρούς και το Άλκαίον τραγουδούν τη χαρά και τη λύπη τους.

Η συνείδησή μ' έτυπτε. Ποῦ νά φανταστώ πως τα δυο εκείνα φύλλα τα χαιρετίσματα, που παράλειψα να γράψω, θα σκόρπιζαν εκεί αντίκρου μου τόση λύπη, τόσο βαθύ πόνο, τόσο παράπονο!...

Έδάκρυσα, θυμήθηκα το φίλημα που έδωκε η Άμερσοῦδα στ' άγραφα χαιρετίσματα έπάνω, και έλεα:

—Το καράβι έφενγε και δεν πρόφτασα να γράψω τα χαιρετίσματα για όλους σας που με παρακαλούσε να γράψω η Άμερσοῦδα. Μά δεν ξεχνά εκείνη κανένα. Σας θυμάται πάντα...

Η γρηά άνοιξε το κατάμαυρο μαντήλι της και φάνηκε τόσα γελαστά το πρόσωπό της.

Καμπάνες χτυπούσαν πένθημα. Μου έλεαν πως πνίγγηκε ένας καρδοκίρης και ή γρηά μου έδειξε αντίκρου τις λευκές δόσεις σάν λαπάδες, και έλεε πικρά:

—Από δει, απ' αυτά τα δέντρα κάνουν κατάρτια για τα κοράβια και Ξενητεύονται τα παιδιά μας. Άχ, ή Ξενητιάς!...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ... ΚΟΥΖΙΝΑΣ

Οι Κινέζοι λατρεύουν πολλούς θεούς, μεταξύ των όποιων και το θεό της... μαγειρικής. Ο θεός αυτός θεωρείται προστάτης της κουζίνας και σ' αυτόν αποδίδονται όλα τα άτυχήματα που συμβαίνουν από άνακάνθη ή άποσόνθη των μαγειρών. Όταν π.χ. σβήσει ή φωτιά, ή καεί το φαί, ή ξυτίσει το ψάδι, ο μάγειρος ή η μαγειρίτσα τ' άβάν με το είδωλο του θεού, το όποιο βρίσκεται σε μία γωνιά της κουζίνας και το βρύνουν ή το ρίχνουν στη φωτιά και το καίνε. Ότόσο, επειδή πιστεύουν ότι, μετά το κάψιμό του ο θεός αυτός πηγαίνει στην Παράδεισο και διαγείται στο Βούδα όλα τα συμβάντα της κουζίνας, φροντίζουν ν' αλείψουν το στόμα του με πετιμέρι πριν τον κάψουν, για να καλλήσουν το χείλη του και να μη μωρηί έτσι να μιλήση!...

—Τράνεψε; Μας θυμάται; Μας αγαπάει;...

Της έδειξε το γράμμα και μαζεύτηκαν γύρω στον άργαλειό, που έφαιναν ένα ψηφιδωτό πολύχρωμο, όλοι οι συγγενείς. «Ήρθε κι' η γιαγιά με το δεκανίκι της».

Τότε η Μαργέλα, συγγενικό κορίτσι, διάβασε το γράμμα και τα στιχάρια. Μά διαν ή γρηά, που την κατάργωγε με τα θαμιά της μάτια, δεν άκουσε τ' όνομά της στα χαιρετίσματα, έκοιψε το πρόσωπό της μέσα στο μαύρο μαντήλι το κεφαλιό της κι' έκλαψε πικρά.

Κι' ή γονιά της, μία θεάματη γυναίκα, παρότρυνε κι' έδειχνε για τον ίδιο λόγο και έλεε λυπημένα:

—Ε, στην Ξενητιάς ξεχνούνε και το χωριό και το συγγενή και το φίλο!...

Από χοντρά δάκρυα έβρεξαν συγχρόνως το χοντρό πρόσωπο της γονιάς. Γύρισε τότε κι' έδω γύρω μου πικραμένα πρόσωπα. Μά σιωπήλη κατάρα για την Ξενητιάς φτερούγιζε τριγύρω μου.

Έξω, ανάμεσα από δυο λόφους, φαινόταν ένα θαμιάσιο τρίγωνο γυαλινό, και μέσα έπλεε, θαρρείς, άόριστη σάν όνειρο μακρινό, ή Χίος και μία γλώσσα του Καρμυπουριού.

Η γρηά άρχισε να τραγουδή παραπονετικά, γιατί έδω στην πατρίδα της Σαπρούς και το Άλκαίον τραγουδούν τη χαρά και τη λύπη τους.

Η συνείδησή μ' έτυπτε. Ποῦ νά φανταστώ πως τα δυο εκείνα φύλλα τα χαιρετίσματα, που παράλειψα να γράψω, θα σκόρπιζαν εκεί αντίκρου μου τόση λύπη, τόσο βαθύ πόνο, τόσο παράπονο!...

Έδάκρυσα, θυμήθηκα το φίλημα που έδωκε η Άμερσοῦδα στ' άγραφα χαιρετίσματα έπάνω, και έλεα:

—Το καράβι έφενγε και δεν πρόφτασα να γράψω τα χαιρετίσματα για όλους σας που με παρακαλούσε να γράψω η Άμερσοῦδα. Μά δεν ξεχνά εκείνη κανένα. Σας θυμάται πάντα...

Η γρηά άνοιξε το κατάμαυρο μαντήλι της και φάνηκε τόσα γελαστά το πρόσωπό της.

Καμπάνες χτυπούσαν πένθημα. Μου έλεαν πως πνίγγηκε ένας καρδοκίρης και ή γρηά μου έδειξε αντίκρου τις λευκές δόσεις σάν λαπάδες, και έλεε πικρά:

—Από δει, απ' αυτά τα δέντρα κάνουν κατάρτια για τα κοράβια και Ξενητεύονται τα παιδιά μας. Άχ, ή Ξενητιάς!...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ... ΚΟΥΖΙΝΑΣ

Οι Κινέζοι λατρεύουν πολλούς θεούς, μεταξύ των όποιων και το θεό της... μαγειρικής. Ο θεός αυτός θεωρείται προστάτης της κουζίνας και σ' αυτόν αποδίδονται όλα τα άτυχήματα που συμβαίνουν από άνακάνθη ή άποσόνθη των μαγειρών. Όταν π.χ. σβήσει ή φωτιά, ή καεί το φαί, ή ξυτίσει το ψάδι, ο μάγειρος ή η μαγειρίτσα τ' άβάν με το είδωλο του θεού, το όποιο βρίσκεται σε μία γωνιά της κουζίνας και το βρύνουν ή το ρίχνουν στη φωτιά και το καίνε. Ότόσο, επειδή πιστεύουν ότι, μετά το κάψιμό του ο θεός αυτός πηγαίνει στην Παράδεισο και διαγείται στο Βούδα όλα τα συμβάντα της κουζίνας, φροντίζουν ν' αλείψουν το στόμα του με πετιμέρι πριν τον κάψουν, για να καλλήσουν το χείλη του και να μη μωρηί έτσι να μιλήση!...

Ο άγνωστός ήξερε την οικογένειά της Άμερσοῦδας:

—Καίτοι άνθρωποι, νοικοκυραίοι... μου έλεπε. Το κορίτσι Ξενητιάς για να νά ξεχωριθούνη και να τελείωση και το σπίτι της, γιατί έδω πάλι κάθε κορίτσι να έχη και το σπίτι του και έλο το νοικοκυριό του, πάντα και μάλλινα σκεπάσματα για τα μωσχάρια. Χωρίς αυτά δεν παντρεύεται...

Το χωριό ήταν κομμένο πίσω από το λόφο και δεν φαινόταν. Ο άγνωστός μου έλεγε πως οι πρόγονοί τους έτρεμαν τους Άλγερινους παρτές και τότε έβγιναν και το δίστιχο:

Καλλίο σκιάβα στ' Άλιτζέρι πάρα στο δικό σου χέρι!

Στο δρόμο συναντήσαμε μία ωραία Πλωμαριώτισσα, που κρατούσε τη στάμνα της στη μέση της κι' έφερε με χάρι δεξιά. Και μόλις φτάσαμε στο χωριό, μάς

ΠΑΙΝΕΤΕ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ «GRUNIL»

ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΣΑΣ ΠΑΙΝΕΙ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Για να είσθε πάντα ωραία κτενισμένες.

Για να έχετε θαυμάσιες και στερεώτατες μπουκλίσες.

ΚΑΜΕΤΕ ΜΙΑΝ

ONDULATION PERMANENTE

Σας την εγγυώμεθα δι' 6 μήνας αμετάκλητον.

Διαθέτομεν τὰ τελειότερα μηχανήματα του κόσμου.

EUCENE ΚΑΙ REALISTIC

Δοκιμάσατε μίαν MECHE και μίαν μπούκλαν

ΔΩΡΕΑΝ ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

Σταδίου 37
Στοά Δημοσίων Υπαλλήλων.
Τηλέφωνον 62-69

ΧΑΡΙΝ ΠΕΚΛΑΜΑΣ
ΔΡΑΧ. 250

KOLYNOS
CREME DENTIFRICE

ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ
ΛΕΥΚΑΙΝΟΝΤΑΙ ΒΡΟΜΗΘΩΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ
ΒΑΚΤΗΡΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Αν το χαμόγελό σας δείξη έχρηματισμένα και χαλασμένα δόντια, το στόμα σας είναι τότε πλήρες βακτηριδίων. Η κατάσταση αυτή οφείλεται εις τὰ έντός του στόματος μικρόβια.

Η Κολυνός λευκαίνει ταχέως τα δόντια διότι ο αντισηπτικός άρρογής, εξαφανίζει τὰ έναπομένοντα έν άποσυνθέσει φαγητά και έξουτερώνει τὰ όξέα.

Χρησιμοποιήσατε επί τρεις ή μέρη πρωί και βράδυ ένα ένατοστόμετρο Κολυνός επί ξηράς ψήκτρας και τα δόντια σας θα γίνουν κατά τρεσ άποχρώσεις λευκότερα.

ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΚΟΛΥΝΟΣ

ΔΙΕΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΗΘΗΚΗ

ΜΟΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ, ΕΥΡΥΤΙΟΥ 4-ΜΟΝΟ

ΓΚΡΕΚΑ

PAVOTS

Η νέα πουδρα
των
ROGER ET GALLET
PARIS

Γεν. Αντίπρος.
Χ. ΜΟΡΑΙΤΟΥ ΓΓ
ΝΤΕΚΑ 40

Οφθαλμίατρος ΑΘ. ΟΙΚΟΝΟ-
ΜΟΥΛΟΣ, όδός Αέρωφ 5,
τηλ. 53-40.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Σφουρήλατοι έτοιμοι και επί παραγγελία τελευταίας μόδας, στενές και πομπές (Καρατιών 18 ήγγυημένοι, όράμα 3 τώ ζεύγες και με τώ όνοματεπώνυμον έντός)

ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΑΣ ΦΑ ΤΑΣ ΕΥΡΗΤΕ

ΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΩΝ 420 ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ

ΔΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ, ΧΡΥΣΟΧΟΚΙΟΝ, ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΣΤΕΛΙΟΥ & ΖΕΡΒΑ

ΟΔΟΣ ΑΠΕΛΛΟΥ 3 (πάρδος πλατείας Δημ. Θεάτρου)
Αθήναι

Αποκόψατε και φυλάξατε τώ παρόν.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ" ΤΟΥ 1932

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΤΕ ΑΝΤΙΤΥΠΟ